

QARABAĞ

AZƏRBAYCANDIR

İlham Əliyev

"SƏS" qəzeti mənim üçün ən əziz qəzəldir

SƏS

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 056 (6256) 2 aprel 2021-ci il Qiyməti 40 qəpik

"Əlinçə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı.

**Qarabağ zəfərinin başlanğıc nöqtəsi:
Aprel müharibəsindən 5 il ötür**

2016-cı il aprelin əvvəllərində Azərbaycanın ön xətt mövqeləri və yaşayış məntəqələri Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən intensiv artilleriya atəşinə məruz qalanda ordumuzun bölmələri əks-həmlə ilə təxribatların qarşısını aldı. Bu, aprel döyüşləri kimi qeydə... **Bax 8**

Azərbaycan və Türkiyəni tarixi qardaşlıq telləri bağlayır

Prezident İlham Əliyev "Baykar" şirkətinin texniki direktorunu və "ASELSAN" şirkətinin idarə heyətinin rəhbərini qəbul edib

Bax 2

Bayraktar: "Qarabağ məsələsi içimizdə yara idi"

Pilotsuz uçuş aparatların tanınmış mütəxəssisi, əfsanəvi "Bayraktar" hərbi dronlarının yaradıcısı Selçuk Bayraktar Bax 6

kıdadır. SIA xəbər verir ki, o, Azərbaycan Televiziyasına eksklüziv müsahibə verib. "Gənclik illərimizdə Qarabağ məsələsi içimizdə yara idi. Bu yara 30 il idi... **Bax 6**

Şuşanı fəth edən qəhrəmanlar canlı yayımda

Məktəblər bağlandı, yeni qadağalar ola bilər?

Məktəblərin bağlanması infeksiyanın yayılmasının qarşısının alınması yollarından biridir. Əsas məqsəd odur ki, insanlar bir-biri ilə az təmasda olsunlar. Bunu "İki sahil"ə Milli Məclisin Əmək və sosial siyasət komitəsinin üzvü Musa Quliyev deyib. M.Quliyev bildirib ki, koronavirusun yeni... **Bax 10**

Ermənilər Xankəndindən qaçır - Türk liderlər Qarabağa gedir

Ermənistan minalanmış ərazilərin xəritələrini Azərbaycana niyə təhvil verməlidir?

Bax 6

Paşinyan bu gün istefa verir və siyasətdən gedir?

Bax 13

İlan zəhəri hansı xəstəliyə dərmandır?

Bax 16

Azərbaycan və Türkiyəni tarixi qardaşlıq telləri bağlayır

Prezident İlham Əliyev "Baykar" şirkətinin texniki direktorunu və "ASELSAN" şirkətinin idarə heyətinin rəhbərini qəbul edib

lunu qeyd etdi.

Dövlətimizin başçısı Azərbaycanla Türkiyə arasında qardaşlıq əlaqələrinin gücləndirilməsinə, əməkdaşlığın inkişafına, Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyünün və suverenliyinin təmin olunması istiqamətindəki haqq işinə verdiyi töhfəyə görə Selçuk Bayraktarın "Qarabağ" ordeni ilə təltif edildiyini bildirdi və ordeni Selçuk Bayraktara təqdim etdi.

çuk Bayraktarın "Qarabağ" ordeni ilə təltif edildiyini bildirdi və ordeni Selçuk Bayraktara təqdim etdi.

Bu yüksək mükafata görə Prezident İlham Əliyevə təşəkkürünü bildiren Selçuk Bayraktar dedi: "Həqiqətən də bu, mənim üçün böyük bir qürur və şərəfdir".

Azərbaycan və Rusiya Prezidentləri arasında telefon danışığı olub

Aprelin 1-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev ilə Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putin arasında telefon danışığı olub.

Telefon söhbəti zamanı Dağlıq Qarabağ ətrafında yaranmış vəziyyət müzakirə olunub. Vəziyyətin bütövlükdə sabit olmasından, atəşkəs rejiminə dönmədən riayət edilməsindən məmnunluq ifadə edilib.

Rusiya Federasiyası Hökuməti sədrinin müavini Aleksey Overçukun Bakıda apardığı danışıqlar nəzərə alınmaqla, Cənubi Qafqazda iqtisadi əlaqələrin və nəqliyyat kommunikasiyalarının nizamlanması üzrə Rusiya, Azərbaycan prezidentlərinin və Ermənistan baş nazirinin 2020-ci il 10 noyabr və 2021-ci il 11 yanvar tarixli bəyanatlarına müvafiq olaraq aparılan işlərin gedişi nəzərdən keçirilib. Bu kontekstdə üç ölkənin Baş nazirləri müavinlərinin həmsədrliyi ilə işçi qrupunun fəaliyyəti müsbət qiymətləndirilib.

İkitərəfli gündəlikdəki bir sıra aktual məsələlərə, o cümlədən koronavirus pandemiyasına qarşı mübarizədə əməkdaşlıq məsələlərinə toxunulub. Hər iki tərəfin Azərbaycan-Rusiya strateji tərəfdaşlığının möhkəmləndirilməsini, qarşılıqlı faydalı layihələrin inkişafını davam etdirmək əzmi təsdiqlənib. Əlaqələrin davam etdirilməsi barədə razılıq əldə edilib.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev aprelin 1-də Türkiyənin "Baykar" şirkətinin texniki direktoru Selçuk Bayraktarı və "ASELSAN" şirkətinin idarə heyətinin rəhbəri və baş direktoru Haluk Görgünü qəbul edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Selçuk Bayraktar Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın salamlarını dövlətimizin başçısına çatdırdı. O, Prezident İlham Əliyevə Vətən müharibəsindəki Qələbə münasibətilə təbrik etdi, şəhidlərimizin xatirəsini andı.

Rəcəb Tayyib Ərdoğanın salamlarına görə təşəkkürünü bildiren Prezident İlham Əliyev onun da salamlarını Türkiyə Prezi-

dentinə çatdırmağı xahiş etdi.

Dövlətimizin başçısı Vətən müharibəsi zamanı Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın və Türkiyə xalqının Azərbaycana dəstəyini xüsusi vurğuladı. Prezident İlham Əliyev Türkdillil Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının martın 31-də keçirilən Zirvə görüşündə Türkiyə Prezidentinin Azərbaycana bu Qələbə münasibətilə bir daha təbrik etməsini yüksək qiymətləndirdi.

Türkiyənin müdafiə sənayesinin əldə etdiyi nailiyyətlərə toxunan Prezident İlham Əliyev Selçuk Bayraktarın bu uğurların önündə getdiyini vurğuladı, "Baykar" şirkətinin istehsal etdiyi məhsulların torpaqlarımızın azad olunması zamanı düşmən texnikasının məhv edilməsindəki ro-

Aprəlin 1-də Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının Baş direktorunun təşəbbüsü ilə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin təşkilatın Baş direktoru Tedros Adhanom Qebreyesusla videokonfrans formatında görüşü olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşdə Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının Avropa Bürosunun sədri Hans Klüqe və təşkilatın digər rəhbər nümayəndələri iştirak ediblər.

Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının Baş direktoru Tedros Adhanom Qebreyesus Azərbaycanın təşkilata bütün sahələrdə, o cümlədən maliyyə sahəsində 10 milyon dollar dəyərində etdiyi yardımı yüksək qiymətləndirərək ölkəmizin Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatına siyasi və mənəvi dəstəyinin çox dəyərli olduğunu qeyd etdi.

Prezident İlham Əliyev pandemiya ilə mübarizə istiqamətində ölkəmizdə görülən işlərdən danışdı, bu sahədə Azərbaycanın bey-

"Dünyada peyvəndlərin bölüşdürülməsində müşahidə edilən ayrışkıllıq məyusluq yaradır"

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının Baş direktoru ilə videokonfrans formatında görüşü olub

nəlxalq əməkdaşlığa verdiyi töhfələri qeyd etdi. Ölkəmizin təşəbbüsü ilə BMT Baş Assambleyasının koronavirus xəstəliyi ilə mübarizəyə həsr edilən xüsusi sessiyasının, Türk Şurasının fəvqəladə Zirvə gö-

rüşünün keçirildiyini bildirdi. Martın 21-də isə BMT-nin İnsan Hüquqları Şurasının 46-cı sessiyası çərçivəsində Qoşulmama Hərəkatının sədri qismində Azərbaycanın təşəbbüsü ilə "COVID-19 əleyhinə

peyvəndlərə bərabər, məqbul qiymətə, vaxtında və universal əlçatanlığın təmin edilməsi" adlı qətnamənin qəbul edildiyini vurğuladı.

Dövlətimizin başçısı dünyada pandemiya qarşı mübarizənin

əhəmiyyətinə toxunaraq peyvənd millətçiliyi ilə bağlı ictimaiyyətə açıqlamalar verdiyini, bəzi ölkələrin tələb olunandan daha çox peyvənd sifariş etdiyini, bəzi ölkələrin isə ciddi problemlərlə üzləşdiyini bildirdi. Prezident İlham Əliyev peyvəndlərin ədalətli şəkildə bölüşdürülməsində müşahidə edilən ayrışkıllığın məyusluq yaratdığını diqqətə çatdırdı.

Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının Baş direktoru Tedros Adhanom Qebreyesus COVAX təşəbbüsü çərçivəsində ən qısa zamanda 84 min "AstraZeneca" peyvəndinin Azərbaycana göndəriləcəyini dedi. Prezident İlham Əliyev bununla bağlı təşəkkürünü bildirdi.

“Biz islahatları davam etdirəcəyik”

Prezident İlham Əliyev Dünya Bankının regional direktorunu qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev aprelin 1-də Dünya Bankının regional direktoru Sebastian Molineusu qəbul edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, Dünya Bankının regional direktorunu salamlayan Prezident İlham Əliyev dedi:

- Xoş gəlmisiniz, sizi görməyə çox şadam.

Sebastian Molineus: Mən də Sizi görməyə şadam. Nəhayət, Azərbaycana - Bakıya yenidən dönmək və Sizi görmək çox xoşdur.

Prezident İlham Əliyev: Sizi bir daha gördüyümə çox şadam. Bilirəm ki, sizin məşğul proqramınız var.

Sebastian Molineus: Elədir ki, var. Təəvvür edə bilərsiniz, Sizin cədvəliniz mənimkindən daha çox məşğuldur. Odur ki, bizi qəbul etmək üçün vaxt ayırdığınıza görə Sizə təşəkkür edirəm.

Prezident İlham Əliyev: Gələcək əməkdaşlığımızla bağlı fikir mübadiləsi aparmaq, birgə addımlarımızı planlaşdırmaq üçün yaxşı fürsətdir. Çünki bu vaxta qədər əməkdaşlıq çox uğurlu olmuşdur. Mən elə indicə məlumata baxdım. Biz 47 layihə həyata keçirmişik və onların bəziləri hələ icra mərhələsindədir. Ümumi paket təxminən 4 milyard ABŞ dolları təşkil edir. Bizim inkişafımızın çox vacib sahələrinə, infraqurum göstərdiyiniz dəstəyə görə sizə minnətdarlığımı ifadə etmək istəyirəm. Eləcə də, TANAP-ın maliyyələşdirilməsi ilə bağlı verdiyiniz dəstəyə görə sizə xüsusi təşəkkürümü bildirirəm. Bu da maliyyə baxımından, həm də digər maliyyə institutlarına müəyyən siqnalın verilməsi baxımından çox önəmli idi. Çox şadam ki, artıq layihənin açılışı olmuşdur. Cənub Qaz Dəhlizi tam olaraq 3 aydır ki, fəaliyyət göstərir və bu, yalnız başlanğıcdır. Əlbəttə ki, biz “Doing Business” proqramında mövqeyimizi yaxşılaşdırmağımızla çox fəxr edirik. Biz 191 ölkə arasında 28-ci mövqedəyik. Bu, bizim üçün həqiqətən də mühüm nailiyyətdir. Lakin əlbəttə ki, biz islahatları davam etdirəcəyik və mən əminəm ki, görüşümüzdə biz bunu müzakirə edəcə-

yik. Eyni zamanda, işğaldan azad olunmuş ərazilərdə yeni imkanlar var. Orada infraqurumun inkişafına böyük ehtiyac var. Çünki bütün infraqurum dağıdılmışdır və insanları qaytarmaq üçün biz, əlbəttə ki, minalardan təmizləmə işlərini, sonra isə yenedənqurma işlərini həyata keçirməliyik. Infraqurum layihələri olmadan məcburi köçkünləri və qaçqınları qaytarmaq mümkün olmayacaq. Odur ki, biz bu məsələlərdə də Dünya Bankı ilə əməkdaşlığa güvənirik.

Sebastian Molineus: Əvvəla, bizimlə görüşmək üçün vaxt ayırdığınıza görə çox sağ olun. İcazə verin, Sizi gec də olsa Novruz bayramı münasibətilə təbrik edirəm. Ümid

edirəm ki, bayramı ailənizlə keçirmək imkanınız olub. Bir daha qeyd etmək istəyirəm ki, yenidən burada olduğuma görə çox böyük sevinc hissi keçirirəm. Pandemiyanın baş qaldırmasından bir il keçib və xoşbəhtlikdən biz geri qayıda bildik.

Prezident Əliyev əvvəla, Sizə Azərbaycan üzrə yeni ölkə menecerimiz Sara Maykızı təqdim etmək istəyirəm. Əlbəttə ki, Siz onu yaxşı tanıyırsınız. Sara ölkə üzrə yeni menecer olacaq. O, növbəti dörd ildə burada olacaq. Hesab edirəm ki, o, əla seçimdir, əgər belə deyə bilərəmsə. Siz bunu tezliklə görə bilərsiniz. O, Azərbaycan Hökuməti və Dünya Bankı arasında əməkdaşlığı da-

ha da təkmilləşdirmək üçün özü ilə bütün keyfiyyət və atributları gətirir.

Prezident İlham Əliyev: Sizə burada yaxşı vaxt keçirməyi arzulayıram.

X X X

Söhbət zamanı Dünya Bankının regional direktoru Sebastian Molineus Azərbaycanda iqtisadi sahədə gedən proseslərin və ölkəmizlə əməkdaşlığın önəmini vurğuladı, Azərbaycan Prezidentinin islahatlar siyasətini yüksək qiymətləndirdi. Görüşdə strateji istiqamətlərdə əlaqələrin və Dünya Bankı ilə Azərbaycan arasında uğurlu əməkdaşlığın davam etdirilməsi ilə bağlı fikir mübadiləsi aparıldı.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Rusiya Hökuməti sədrinin müavini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev aprelin 1-də Rusiya Federasiyası Hökuməti sədrinin müavini Aleksey Overçuk qəbul edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, Rusiya Hökuməti sədrinin müavini salamlayan Prezident İlham Əliyev dedi:

-Sizi yenidən görməyimə şadam. Xoş gəlmisiniz. Üçtərəfli işçi qrupu

çərçivəsində işlər uğurla gedir. Çox intensiv məsləhətləşmələr aparılır. Bu məsələ barədə mənə vaxtaşırı məruzə edirlər. Şadam ki, qəbul edilmiş qərarın düzgün olması təsdiqlənir, ən başlıcası, artıq konkret nəticə var.

Bildiyimə görə, artıq həm əyani, həm də videokonfrans formatında beş iclas keçirilib. Beləliklə, müzakirə üçün mövzu var və bu mövzu həm iqtisadi preferensiyalar, həm regional əmək-

daşlıq, həm də bizim regionda təhlükəsizliyin və sülhün möhkəmlənməsi baxımından vacibdir. Xüsusən ona görə ki, münaqişədən sonrakı dövrdə vəziyyət bütövlükdə müsbət istiqamətdə inkişaf edir, eskalasiya riskləri minimaldır. Təbii ki, əməkdaşlıq elementləri nə qədər çox olsa, təhlükəsizlik və sabitlik də bir o qədər möhkəm olacaq. Ona görə də biz bu gün həmin məsələləri müzakirə edəcək, sonrakı addımlarımızı və fəaliyyətimizi planlaşdıracağıq. Bir daha xoş gəlmisiniz.

Rusiya Hökuməti sədrinin müavini Aleksey Overçuk:

-Sağ olun, hörmətli İlham Heydər oğlu. Sizinlə görüşmək, regionda iqtisadi və nəqliyyat əlaqələrinin bərpası üzrə Baş nazirlərin müavirlərinin üçtərəfli işçi qrupu çərçivəsində aparılan işləri müzakirə etmək imkanına görə təşəkkürümü bildirmək istəyirəm. Siz qeyd etdiyiniz kimi, biz həm əyani, həm də videokonfrans rabitəsi rejimində beş dəfə görüşmüşük. Həqiqətən işimizdə müəyyən tərəqqi var və sıx əlaqəli şəkildə işləyirik. Biz həm Azərbaycan tərəfi, həm də Ermənistan tərəfi ilə daim əlaqədəyik. Həqiqətən burada çox yaxşı əlaqə yaradılıb.

Moskvada Azərbaycanın və Rusiyanın xarici işlər nazirlərinin görüşü olub

Aprelin 1-də MDB ölkələrinin xarici işlər nazirləri Şurasının iclasında iştirak etmək məqsədilə Moskvada işçi səfərdə olan Azərbaycanın xarici işlər naziri Ceyhun Bayramovun Rusiyanın xarici işlər naziri Sergey Lavrov ilə görüşü keçirilib.

Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, hər iki tərəfdən nümayəndə heyətlərinin iştirak etdiyi görüşdə ikitərəfli əməkdaşlıq münasibətləri, mövcud regional vəziyyət, üçtərəfli bəyanatların həyata keçirilməsi məsələlərinə dair ətraflı müzakirələr aparılıb. Azərbaycan Respublikası və Rusiya Federasiyası arasında mövcud olan dialoqunun səviyyəsindən məmnunluq ifadə edilib.

Görüşdə, həmçinin qarşılıqlı maraq kəsb edən beynəlxalq məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Ulu Öndər Heydər Əliyev dərin tarixi köklərə malik Türkdilli dövlətlər və xalqlar arasında sıx əlaqələrin qurulmasına, onların inkişafına hər zaman dəstək göstərmiş. Dahi rəhbər Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə, o cümlədən eyni mədəni və dini köklərə malik türkdilli dövlətlər arasında münasibətlərin ən yüksək səviyyədə qurulmasını, ümumtürk həmrəyliyinin təmin olunmasını prioritet sayıb, daima diqqət mərkəzində saxlayıb.

Ümummilli Liderinin əsasını qoyduğu və bu gün ölkə Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən uğurla həyata keçirilən siyasət, regionda irimiqyaslı layihələrin reallaşdırılması türk dünyası ölkələri arasında birləşmə, əlaqələrin möhkəmlənməsinə xidmət edir. Həmçinin, sevindirici haldır ki, bu gün Azərbaycan qalib ölkə kimi dünya dövlətləri tərəfindən qəbul edilməklə yanaşı, həmçinin, türkdilli dövlətlərlə monolit birləşmə malikdir. Bu nailiyyətlər isə Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin böyük sərkərdəlik məharəti, güclü iradəsi və qətiyyəti, nəhayət, diplomatik siyasətinin reallığıdır.

Martın 31-də Türkdilli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının videokonfrans formatında qeyri-formal keçirilən Zirvə görüşündə Prezident İlham Əliyev çıxışı zamanı müntəzəm olaraq keçirilən bu görüşlərin üzv ölkələr arasındakı birləşmə çox böyük müsbət təsiri olduğunu və ilin sonunda Azərbaycan, Türk Şurasındakı sədrliyini qardaş Türkiyəyə təhvil verəcəyini bildirib.

“İlin sonunda Azərbaycan Türk Şurasındakı sədrliyini qardaş Türkiyəyə təhvil verəcək”

Prezident İlham Əliyev martın 31-də Türkdilli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının videokonfrans formatında qeyri-formal Zirvə görüşündə çıxışı zamanı bildirib ki, belə görüşlər ölkələrimiz arasında birləşməni daha da möhkəmlənməsinə təsiri olur: “İlk növbədə, Zirvə görüşünün keçirilməsi ilə bağlı irəliləyən sürdüyü təşəbbüsə görə Nursultan Əbişoviç Nazarbayevə təşəkkürümü bildirmək istəyirəm. Nursultan Əbişoviç Nazarbayev Türk Şurasının fəxri sədri kimi çox fəal iş aparır və bu Sammitin keçirilməsi bunun bariz təsdiqidir.

Bugünkü Zirvə görüşü 2019-cu ilin oktyabrında Bakıda keçirilmiş Zirvə görüşündən sonra ikinci Zirvə görüşüdür. Bir il əvvəl, keçən ilin aprel ayında Bakıda Azərbaycanın təşəbbüsü ilə COVID-19-a həsr edilmiş Zirvə görüşü keçirilmişdir və bu, özlüyündə bir göstəricidir. Göstərir ki, Zirvə görüşləri müntəzəm olaraq keçirilir və əlbəttə ki, üzv ölkələr arasındakı birləşmə bunun çox böyük müsbət təsiri vardır.

Bu ilin sonunda Azərbaycan, Türk Şurasındakı sədrliyini qardaş Türkiyəyə təhvil verəcək. Türkiyədə keçiriləcək rəsmi Zirvə görüşündə Azərbaycanın sədrliyi dövründə gördüyü işlərlə bağlı məlumat veriləcəkdir”.

“Beynəlxalq təşkilatlar Azərbaycanın mövqeyini daim dəstəkləyiblər”

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Zirvə görüşündə çıxışı zamanı 30 ilə yaxın müddət ərzində Azərbaycanın beynəlxalq birlik tərəfindən tanınan ərazilərinin işğal altında qaldığını vurğulayaraq deyib: “Bu işğal nəticəsində torpaqlarımızın təxminən 20 faizi Ermənistan tərəfindən zəbt edilmişdir, bir milyondan çox azərbaycanlı öz doğma torpağından didərgin salınmışdır, qaçqın-köçkün vəziyyətinə salınmışdır. Xalqımıza qarşı etnik təmizləmə siyasəti aparılmışdır. Ermənistan Azərbaycanı qarşı soyqırım törətmişdir. 1992-ci ildə törədilən Xocalı soyqırımının nəticəsində 600-dən çox günahsız, dinc insan vəhşicəsinə öldürülmüşdür. Onların arasında 106 qadın, 63 uşaq vəhşicəsinə qətlə yetirilmişdir”.

Azərbaycan Prezidenti qeyd edib ki, beynəlxalq təşkilatlar Azərbaycanın mövqeyini

Zirvə görüşü Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə böyük nüfuza malik olmasının göstəricisidir

Prezident İlham Əliyev: “Zirvə görüşləri müntəzəm olaraq keçirilir və əlbəttə ki, üzv ölkələr arasındakı birləşmə bunun çox böyük müsbət təsiri vardır”

yini daim dəstəkləyiblər: “Ancaq bu dəstəyin praktiki həyatda o qədər də böyük əhəmiyyəti yox idi. Çünki məsələ öz həllini tapmırdı. BMT Təhlükəsizlik Şurası - dünyanın ali beynəlxalq qurumu 4 qətnamə qəbul etmişdir. Bu qətnamələrdə erməni silahlı qüvvələrinin işğal edilmiş torpaqlardan dərhal, tam və qeyd-şərtsiz çıxarılması tələb edilirdi. Bu qətnamələr 1993-cü ildə qəbul edilmişdir və icrasız qalmışdı. Digər beynəlxalq təşkilatların qərar-qətnamələri Azərbaycanın mövqeyini dəstəkləyirdi və bunun çox böyük siyasəti və hüquqi mənası var idi”, - deyər dövlətimizin başçısı xatırladıb.

“Minsk “Qrupunun 28 illik fəaliyyəti sifirə bərabər olub”

“Münaqişənin həlli ilə bağlı yaradılmış ATƏT-in Minsk qrupu 28 il ərzində fəaliyyət göstərsə də, nəticə sifirə bərabər olub. Halbuki Minsk Qrupuna həmsədrlik edən ölkələr dünyanın aparıcı ölkələridir, nüvə dövlətləridir, BMT Təhlükəsizlik Şurasının daimi üzvləridir. Əlbəttə ki, Ermənistan qarşı işğalla bağlı ciddi təzyiq göstərilsəydi və Azərbaycanın tələbi nəzərə alınmışdı sanki sülhə nail olardı. Bu fikirləri Prezident İlham Əliyev Türkdilli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının videokonfrans formatında keçirilən qeyri-formal Zirvə görüşündə çıxışında söyləyib.

Dövlət başçısı bildirib ki, əfsuslar olsun ki, bu, baş vermədi: “Əksinə, məsələnin dondurulması istiqamətində addımlar atılmırdı. Ermənistan faktiki olaraq danışıqlardan imtina etmişdir. Əgər əvvəlki illərdə danışıqların imitasiyası ilə məşğul idisə, son iki-üç il ərzində faktiki olaraq açıq, nümayişkarane şəkildə bildirdi ki, bir qarış da Azərbaycan torpağı Azərbaycana qaytarılmayacaq”.

“Qondarma “Dağlıq Qarabağ respublikası”nın qondarma parlamentinin Şuşadakı binası söküləcək”

“Digər təxribat xarakterli addımlardan biri də qədim Azərbaycan şəhəri, bizim mədəni paytaxtımız olan Şuşada qanunsuz xunta rejiminin, keçmiş Dağlıq Qarabağ rejiminin başçısının andiçmə mərasiminin keçirilməsi idi. Bu, Azərbaycan xalqına qarşı təhqir idi”.Bunu Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Türkdilli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının videokonfrans formatında Zirvə görüşündə çıxışı zamanı deyib.

Azərbaycan Prezidenti bildirib ki, qondarma parlamentinin Şuşadakı binası söküləcək: “Qondarma “Dağlıq Qarabağ respublikası”nın qondarma parlamentinin Şuşa şə-

hərinə köçürülməsi və parlament üçün binanın inşa edilməsi də, - bu bina indi məhv ediləcək, yaxud söküləcək, - təxribat xarakterli addım idi. Yeni, bütün bu addımlar göstərdi ki, Ermənistan bizi təxribata çəkir, bizdən sərt reaksiya gözləyir və ondan sonra günahı bizim üstümüzə yıxıb, yenə də məsələni daha 30 il uzatmaq istəyir. Biz təxribata uymadıq”.

“Biz özümüzü təmkinli apardıq, beynəlxalq hüququn bütün norma və prinsiplərinə uyğun şəkildə apardıq və belə olan halda Ermənistan keçən ilin yayında bizə qarşı hərbi təxribat törətdi. Ermənistan-Azərbaycan dövlət sərhədində bizim mövqələrimiz atəş altına düşdü. Ermənistan hərbi birləşmələri bizim sərhədimizi keçməyə cəhd göstərdi, bir neçə hərbiçimiz həlak oldu. Biz onlara layiqli cavab verdik və onları geri oturtduq”,-deyən Prezident İlham Əliyev onu da bildirib ki, biz Ermənistan-Azərbaycan dövlət sərhədini keçmədik: “Bir neçə gün davam edən hərbi toqquşma dayandı. Çünki bizim Ermənistan ərazisində müharibə aparmaq niyyətimiz yox idi”.

“İstəsəydik rahatlıqla Ermənistan ərazisinə daxil ola bilərdik”

“Halbuki istəsəydik rahatlıqla Ermənistan ərazisinə daxil ola bilərdik”,-deyən dövlət başçısı bildirib ki, ondan bir ay keçəndən sonra - avqust ayında yeni bir təxribat törədildi və Azərbaycana diversiya qrupu göndərildi: “Diversiya qrupunun rəhbəri saxlanıldı və ifadə verdi ki, o, terror aktları keçirmək üçün Azərbaycana göndərilmişdir və bu, növbəti təxribat idi. Nəhayət sentyabrın sonlarında bizim hərbi mövqələrimiz və yaşayış məntəqələrimiz artilleriya atəşinə məruz qalmışdır və bunun nəticəsində bir neçə hərbiçiyə və bir neçə mülki şəxs həlak olmuşdur. Biz təbii olaraq buna adekvat cavab verərək, əks-hücum əməliyyatı keçirib düşməni layiqincə cəzalandırdıq və 44 gün davam edən II Qarabağ müharibəsi Azərbaycanın tam qələbəsi ilə nəticələndi. Azərbaycan öz ərazi bütövlüyünü bərpa etdi, müharibə dövründə 300-dən çox şəhər və kənd döyüş meydanında azad edildi. Bizim tarixi şəhərimiz Şuşa noyabrın 8-də işğalçılardan azad edildi və Ermənistan məcbur olub kapitulyasiya aktına imza atdı”.

“Dağlıq Qarabağ adında hazırda hər hansı bir ərazi vahidi yoxdur”

“Noyabrın 9-dan 10-na keçən gecə Azərbaycan və Rusiya prezidentləri, Ermənistanın baş naziri Bəyanat imzalayıblar. Bu Bəyanat əsasında bizim digər rayonlarımız artıq siyasəti yollarla Azərbaycana qaytarıldı” deyən Azərbaycan Respublikasının Prezi-

denti İlham Əliyev onu da bildirib ki, beləliklə, məsələ hərbi-siyasi yollarla həll olundu: “Artıq tam əminliklə demək olar ki, Dağlıq Qarabağ məsələsi, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi öz həllini tapmışdır. Dağlıq Qarabağ adında hazırda hər hansı bir ərazi vahidi yoxdur. Azərbaycan bu məsələni həll edib, tarixi Zəfər əldə edib və dağıdılmış ərazilərdə bərpa işləri başlayıb”.

“Türkiyənin dəstəyi bizə əks-hücum əməliyyatını uğurla keçirmək imkanı verdi”

Prezidenti İlham Əliyev çıxışı zamanı Azərbaycanın müharibənin ilk günündən qardaş Türkiyədən böyük dəstək aldığını diqqətə çatdırıb: “Mənim əziz qardaşım, Cümhurbaşqanı Rəcəb Tayyib Ərdoğan sentyabrın 27-də müharibə başlanan gün açıq şəkildə Azərbaycana dəstək ifadə etdi. Bu siyasəti və mənəvi dəstəyin çox böyük əhəmiyyəti var idi. Əziz qardaşım bildirmişdi ki, Azərbaycan yalnız deyil, Türkiyə Azərbaycanın yanındadır. Əlbəttə ki, bu, çox ciddi mesaj idi, ciddi siqnal idi. Bu, bizə imkan verdi ki, əks-hücum əməliyyatını uğurla keçirək, imkan verdi ki, hər hansı bir kənar qüvvə məsələyə müdaxilə etməsin. Mən həmişə demişdim ki, əgər xarici müdaxilə olmasa, Azərbaycan Dağlıq Qarabağ məsələsini qısa müddət ərzində həll edə bilər və belə də oldu”.

“Biz öz tarixi missiyamızı icra etdik, erməni faşizmini məhv etdik”

Azərbaycan Prezidenti erməni vəhşilikləri ilə də bağlı geniş məlumat verərək bildirdi ki, biz öz tarixi missiyamızı icra etdik, erməni faşizmini məhv etdik: “Ermənilər bütün şəhərlərimizi, bütün tarixi abidələrimizi məhv ediblər, qəbiristanlıqları şumlayıblar, qəbirləri dağıdıblar, 60-dan çox məscidi dağıdıblar və yarımqıç sökülmiş məscidlərdə inək, donuz saxlayıblar. Bu, bütün müsəlman aləminə qarşı təhqirdir, cinayətdir və bütün dünya artıq bunu görür və görməlidir. Biz öz tarixi missiyamızı icra etdik, erməni faşizmini məhv etdik”.

“Ermənistan bu günə qədər bizə mina xəritələrini vermir”

Prezident İlham Əliyev onu da qeyd edib ki, Ermənistan bu günə qədər bizə mina xəritələrini vermir. Bu, növbəti hərbi cinayətdir. Ona görə minalardan təmizləmə işi daha çox vaxt aparacaq. Bu işlər başa çatmadan, əlbəttə ki, biz köçkün, qaçqın soydaşlarımızı o torpaqlara qaytara bilmərik: “Müharibə başa çatdı, münaqişə tarixdə qaldı. Yeni imkanlar yarandı. Onların arasında hesab edirik ki, ən vacibi nəqliyyat imkanlarıdır. Bu gün biz artıq Zəngəzur dəhlizi üzərində çox fəal çalışırıq”,-deyən dövlət başçısı Zəngəzur dəhlizinin əhəmiyyətindən danışaraq deyib: “Naxçıvanda keçirilmiş Zirvə görüşündə mən demişdim ki, vaxtilə Zəngəzur Azərbaycanı alıb Ermənistanı birləşdirəcək türk dünyasının coğrafi parçalanması idi. Çünki əgər xəritəyə baxsaq, görürük ki, sanki bizim bədənimizə xəncər saplanmışdır, türk dünyası parçalanmışdır. Qədim Azərbaycan torpağı olan Zəngəzur indi türk dünyasının birləşməsi rolunu oynayacaq. Çünki Zəngəzurdan keçən nəqliyyat, kommunikasiya, infrastruktur layihələri bütün türk dünyasını birləşdirəcək, eyni zamanda, digər ölkələr üçün əlavə imkanlar yaradacaq, o cümlədən Ermənistan üçün. Ermənistanın hazırda onun müttəfiqi olan Rusiya ilə dəmir yolu əlaqəsi yoxdur. Bu dəmir yolu əlaqəsi Azərbaycan ərazisindən yanana bilər. Ermənistanın onun qonşusu olan İranla dəmir yolu əlaqəsi yoxdur. Naxçıvan vasitəsilə bu dəmir yolu təmin edilə bilər”. Prezident qeyd edib ki, Azərbaycan Naxçıvan Muxtar Respublikası vasitəsilə Türkiyə ilə birləşir, Orta Asiya Avropa ilə birləşir: “Yeni, yeni nəqliyyat dəhlizi yaranmaqdadır. Artıq Azərbaycan bu işlərə start vermişdir. Əminəm ki, tərəfdaş ölkələr də bu imkanlardan istifadə edəcəklər”.

Prezident İlham Əliyevin Türk Şurasının Zirvə görüşündəki çıxışı Türkiyə mediasında geniş işıqlandırılıb

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Türk Şurasının martın 31-də keçirilmiş videokonfrans formatında qeyri-formal Zirvə görüşündəki çıxışı Türkiyənin aparıcı kütləvi informasiya vasitələri tərəfindən geniş işıqlandırılıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Anadolu agentliyi, "Haber Global" telekanalı, "Milliyət", "Sabah" və digər nüfuzlu KİV-lər həm Zirvə görüşü, həm də Prezident İlham Əliyevin tədbirdəki çıxışına geniş yer ayırıblar.

Türk Şurasının perspektivli beynəlxalq təşkilata çevrildiyini

■ **HASSASİYYETLƏ** üzərində durduğumuz azız kardeşim Sayın İlham Aliyev nezdinde tüm Azerbaycanlı kardeşlerimi, Dağlık Karabağ'daki zaferleri için bir kez daha yine şahsim, milletim adına tebrik ediyorum. 44 gün süren destansı mücadele sonrasında 30 yıllık işgal son bulmuş. Dağlık Karabağ anavatanla tekrar kucaklaşmıştır. Dağlık Karabağ'da 67 camiden 63'ü yıkıldı, kiliseler tarumar edildi. Azerbaycanlıların uğradığı Hocalı Katliamı'nda katledilen on binlerce kişiyi rahmetle anıyorum. Karabağ'daki Türk yapılarının korunması ve ihyası için tüm imkanlarımızla Azerbaycan'ın yanında olmaya devam etmemiz önem taşımaktadır. Aynı şekilde bu adımı atarken Azerbaycan'ın bu bölgeyi ayağa kaldırmak suretiyle bütün muhacir kardeşlerimizin yeniden topraklarına dönmelerini çok çok önemsiyoruz. Temennimiz odur ki en kısa zamanda Ramazan Bayramı'ndan sonra, Şuşa'yı ziyaret etmek suretiyle kardeşimizle birlikte Şuşa'da inşallah yeni bir bayram yaşayalım.

diqqətə çatdırılan KİV-lər Prezident İlham Əliyevin Zirvə görüşündəki çıxışının ayrı-ayrı hissələrini manşet material kimi təqdim ediblər. Türkiyə mediası, həmçinin tanınmış analitiklərin və publisistlərin mövzu ilə bağlı şərhlərini türkdilli ictimaiyyətə təqdim edib. Vurğulanıb ki, Azərbaycanın ötən il apardığı 44 günlük Vətən savaşı ilə regionda yeni münasibətlər menzərəsi yaranıb.

Diqqətə çatdırılıb ki, tədbirdə çıxışı zamanı mövcud vəziyyəti dəyərləndirən Prezident İlham Əliyev deyib: "Yeni imkanlar yarandı. Onların arasında hesab edirəm ki, ən vacib imkan nəqliyyat imkanlarıdır. Bu gün biz artıq Zəngəzur dəhlizi üzərində çox fəal çalışırıq. Naxçıvanda keçirilmiş Zirvə görüşündə mən demişdim ki, vaxtilə Zəngəzuru Azərbaycandan alıb Ermənistanla birləşdirmək türk dünyasının coğrafi parçalanması idi. Çünki əgər xəritəyə baxsaq görürük ki, sanki bizim bədənimizə xəncər

saplanmışdır, türk dünyası parçalanmışdır. Qədim Azərbaycan torpağı olan Zəngəzur indi türk dünyasının birləşməsi rolunu oynayacaq. Çünki Zəngəzurdan keçən nəqliyyat, kommunikasiya, infrastruktur layihələri bütün türk dünyasını birləşdirəcək, eyni zamanda, digər ölkələr üçün əlavə imkanlar yaradacaq, o cümlədən Ermənistan üçün. Ermənistanın hazırda onun müttəfiqi olan Rusiya ilə dəmir yolu əlaqəsi yoxdur.

■ **Azerbaycan Cumhurbaşkanı Aliyev, Türk Konseyi Zirvesi'nde konuştu: Zengezur Türk dünyasının birleştirici rolü olacak**

Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev, Zengezur'dan geçecek ulaşım, iletişim ve altyapı projelerinin tüm Türk dünyasını birleştireceğini, Ermenistan dahil diğer ülkeler için ek fırsatlar yaratacağını söyledi. Aliyev konuşmasında "Zengezur Türk dünyasının birleştirici rolünü oynayacak" dedi.

Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev, Zengezur'dan geçecek ulaşım, iletişim ve altyapı projelerinin tüm Türk dünyasını birleştireceğini, Ermenistan dahil diğer ülkeler için ek fırsatlar yaratacağını söyledi.

■ **Azerbaycan Cumhurbaşkanı Aliyev: Zengezur Türk dünyasının birleştirici rolünü oynayacak**

Aliyev, "Bir zamanlar Zengezur'un Azerbaycan'dan kopararak Ermenistan'la birləşməsi Türk dünyasını coğrafi olaraq parçalamıştı. Azerbaycan toprağı olan Zengezur şimdiki Türk dünyasının birləşdirici rolünü oynayacaq." dedi.

■ **Aliyev'den Cumhurbaşkanı Erdoğan'a teşekkür: Herhangi bir dış gücün bize müdahale etmesini önledi**

Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev, Zengezur'dan geçecek ulaşım, iletişim ve altyapı projelerinin tüm Türk dünyasını birleştireceğini, Ermenistan dahil diğer ülkeler için ek fırsatlar yaratacağını söyledi.

Azərbaycanın Qarabağda apardığı müharibənin taktikası ABŞ-da öyrənilir

Amerikada çıxan "Foreign Policy" jurnalında dərc olunan məqalədə Qarabağ müharibəsi zamanı Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin hərbi əməliyyatlar aparılması təcrübəsinin amerikalı hərbiçilər tərəfindən öyrənilməsi barədə söhbət açılır.

AZƏRTAC xəbər verir ki, amerikalı jurnalist Cek Doytç məqaləsində ötən payız Azərbaycanın müharibənin gedişində Türkiyə istehsalı olan pilotsuz uçuş aparatlarından və zərbə pilotsuz uçuş aparatlarından istifadə edərək, Dağlıq Qarabağda hava məkanına nəzarəti tamamilə öz üzərinə götürməsindən yazır. Məhz o vaxt ABŞ Silahlı Qüvvələrinin strateqlərinə aydın oldu ki, müasir dövrdə düşmənin canlı qüvvəsini tapmaq və məhv etmək əvvəlkinə nisbətən daha asan və ucuz başa gəlir.

ABŞ ordusunda asimmetrik müharibə qrupunun sabiq rəhbəri polkovnik Skott Şou deyib: "Pilotsuz hava sistemləri tərəfindən tankların, artilleriya mövqelərinin və qoşunların necə məhv edilməsini videokadrlarda izləmək olar". Onun sözlərinə görə, ötən payız Azərbaycan erməni silahlı qüvvələrini darmadağın etdikdən sonra aydın oldu ki, Amerika silahlı qüvvələri daha öz rəqibləri üzərində havada şəxsiz üstünlüyə malik ola bilməyəcəklər və hətta nisbətən yoxsul ölkələr özlerini etibarlı hərbi hava qüvvələri ilə təmin edə bilərlər.

Müəllif yazır ki, Azərbaycan altı həftəlik münaqişə zamanı erməni qoşunlarının zirehli tank qüvvələrini, həmçinin logistika və təchizat xəttini məhv etməkdən ötrü Türkiyə istehsalı olan "Bayraktar TB2" pilotsuz uçuş aparatlarından və əksəriyyəti İsraildə istehsal olunmuş zərbə pilotsuz uçuş aparatlarından istifadə etdi. Erməni silahlı qüvvələrinin silah-sursatla yüklənmiş maşın karvanları cəbhə xəttinə çatmağa belə macal tapmırdı.

Məqalədə deyilir ki, münaqişənin son günlərində Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev erməni qüvvələrinə məxsus məhv edilən və ələ keçirilən texnikanın, o cümlədən təxminən 250 tank, 50 ədəd piyadaların döyüş maşını və 4 ədəd S-300 raketəleyhinə müdafiə sistemi, həmçinin 198 yük maşını və 17 özüyəriyən artilleriya qurğusunun siyahısını elan edib. Oktyabrın ortalarında Prezident İlham Əliyev bəyan edib ki, Azərbaycan hərbiçiləri Türkiyə istehsalı olan pilotsuz uçuş aparatlarının köməyi ilə 1 milyard dollardan artıq dəyərə malik erməni təchizatının məhv ediblər.

Məqalədə bildirilir ki, amerikalı hərbiçilər Azərbaycanın təqdim etdiyi, müharibə aparılmasının uğurlu strategiyasını və müasir taktikasını nümayiş etdirən videomaterialları diqqətlə öyrənirlər.

Erməni "İsgəndərlərinin" lokasiyası ifşa edildi: koordinatlar bəllidir!

Ermənistanda yerləşdirilmiş "İsgəndər" ballistik raketlərinin yerləşdikləri məkan (lar) məlum olub. SİA xəbər verir ki, bununla bağlı azərbaycanlıların KarabakhBulletin teleqram kanalı yazır ki, Ermənistan "İsgəndərləri" harada gizlətsə belə onların tapılması elə də çətinlik yaratmır. Kanal qeyd edir ki, əgər onlar əllərində olan texnologiyalarla raketlərin yerini müəyyən edə biliblərse, mütəxəssislər 100% tapa bilərlər. "Ermənistan tərəfindən istənilən aqressiya olarsa, pərvəntiv zərbələr məhz "İsgəndərlərin", eləcə də aviasiyaların bazalarına endirilə bilər. Lokasiya da əlçatandır", deyə adıçəkilən teleqram kanalı yazıb.

Rövşən RƏSULOĞ

Aprel ayının 1-də Qubadlı rayonu ərazisində Ermənistanla dövlət sərhədində yeni hərbi hissə xidməti-döyüş fəaliyyətinə başlayıb. Dövlət Sərhəd Xidmətindən (DSX) SİA-ya verilən məlumata görə, bununla əlaqədar təşkil olunmuş mərasimdə DSX rəisinin birinci müavini general-leytenant Rəşad Sadiqov çıxış edərək DSX-nin rəisi general-polkovnik Elçin Quliyevin təbriki şəxsi heyətə çatdırmışdır.

Çıxışda Vətən Müharibəsində düşmən üzərində tarixi qələbənin əldə olunmasında Azərbaycan sərhədçilərinin şərəflə iştirak etmələri və qarşıya qoyulmuş döyüş tapşırıqlarını ən yüksək səviyyədə yerinə yetirmələri, dövlət sərhədlərimizin işğaldan azad olunmasından sonra qısa müddət ərzində bu ərazilərdə sərhəd mühafizə bölmələrinin xidməti-döyüş fəaliyyətinin yüksək səviyyədə təşkilinin böyük əhəmiyyət kəsb etməsi qeyd olunmuşdur.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Müzəffər Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyevin dövlət sərhədlərimizin mühafizəsinə göstərdiyi yüksək etimadı doğrultmaq üçün səy və bacarıqlarını əsirgəməyən Azərbaycan sərhədçilərinin düşmən tapdağından azad olunmuş müqəddəs sərhədlərimizin toxunulmazlığının təmin edilməsi vəzifəsinin öhdəsindən də layiqincə gələcəklərinə əminlik ifadə olunmuşdur.

Yeni hərbi hissə kompleksinin açılışını bildiren rəmzi lent kəsildikdən sonra tədbir iştirakçıları hərbi hissənin şəxsi heyətinin xidməti-döyüş fəaliyyətinin təşkili üçün yaradılmış şəraitlə tanış olmuş, o cümlədən xidməti

Ermənistanla sərhəddə DSX-nin yeni hərbi hissəsi fəaliyyətə başlayıb

otaqlara, kazarma və yeməxanaya, hamam-camaşırxana kompleksinə, anbar, silah və texniki vasitələrə, avtomobil texni-

kasına baxış keçirmişlər. Kompleks daimi işıq və istilik sistemi, zəruri avadanlıqlar, mebel və məişət əşyaları ilə təmin edilmiş-

dir. Tədbirin sonunda xidməti fəaliyyətində yüksək nəticələr göstərmiş hərbi qulluqçular təltif olunmuşlar.

Ermənistan minalanmış ərazilərin xəritələrini Azərbaycana niyə təhvil verməlidir?

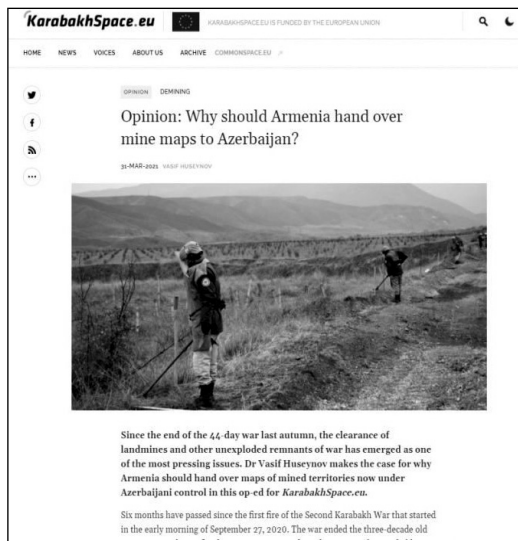
“KarabakhSpace.eu” saytında Beynəlxalq Münasibətlərin Təhlili Mərkəzinin baş məsləhətçisi Vasif Hüseynovun “Ermənistan minalanmış ərazilərin xəritələrini Azərbaycana niyə təhvil verməlidir” sərəlvhəli məqaləsi dərc olunub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, müəllif məqaləsində ötən ilin payızında baş verən 44 günlük müharibədən sonra ərazilərin minalardan və partlamamış digər sursatlardan təmizlənməsinin ən vacib məsələlərdən biri olaraq qaldığını vurğulayıb. Bildirib ki, Qarabağ müharibəsinin başlanmasından artıq 6 ay keçib. Bu müharibə Ermənistan ilə Azərbaycan arasında Qarabağ uğrunda 30 ildir davam edən münaqişəyə son qoydu. Nəticədə döyüş meydanında Ermənistan üzərində Qələbə qazanan Azərbaycan Birinci Qarabağ müharibəsi zamanı itirdiyi torpaqlarını işğaldan azad etdi.

Vurğulanıb ki, işğalın başa çatması bu ölkələr arasında barışıq və sülh əldə etmək üçün xüsusi əhəmiyyətə malikdir. Bir çox regional və beynəlxalq aktorlar yaranmış yeni vəziyyəti bölgədə uzunmüddətli sülh və əlverişli əməkdaşlığa şəraitə yol açacaq amil kimi qarşılayıb. Lakin bu istiqamətdə bəzi çağırışlar da var və bu çağırışların həlli hər iki ölkə üçün əhəmiyyətlidir. Qeyd olunub ki, Ermənistan və Azərbaycan hökumətlərinin regional nəqliyyat və infrastruktur layihələrində əməkdaşlığın əlverişli olmasını qəbul etməsi bu iki ölkə arasındakı əlaqələrdə yeni səhifə açmaq üçün yaxşı baza rolunu oynaya bilər.

Bildirilir ki, ilk növbədə, Ermənistanın iş-

ğal olunmuş ərazilərin minalarının xəritələrini Azərbaycana qaytarması sülh prosesinə güclü təkan verə və qarşılıqlı kompromisi təşviq edə bilər. Minalanmış ərazilərin xəritələrinin verilməməsi təkcə tərəflər arasındakı gərginliyin hələ də davam etməsinə xidmət etmir, eyni zamanda, beynəlxalq hümanitar hüquqa da ziddir.

Rəsmi məlumatlara görə, işğaldan azad edilmiş ərazilərdə indiyədək 20-yə yaxın mülki azərbaycanlı mina partlaması nəticəsində həyatını itirib, 70-dən çox insan isə yaralanıb.

Mina qurbanlarının sayının getdikcə artmasına baxmayaraq, Ermənistanın beynəlxalq hüquqa məhəl qoymaması və bu həssas məsələdə Azərbaycanla əməkdaşlıqdan

yayınması regionda vəziyyəti daha da gərginləşdirir, iki ölkə arasında yarana biləcək əməkdaşlıq mühitinin yaranmasına da mane olur.

Müəllif qeyd edir ki, Ermənistan minalanmış ərazilərin dəqiq xəritəsini verməkdən boyun qaçırır. Buna görə də Ermənistanın bu məsuliyyətsiz hərəkətləri ciddi şəkildə qınanmalıdır. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi Hikmət Hacıyevin bu məsələ ilə bağlı “Twitter” hesabında etdiyi paylaşım istinadla müəllif vurğulayır ki, Qarabağın azad edilmiş əraziləri dünyada ən çox minalanmış ərazilər arasındadır və bu, Ermənistanın Azərbaycana qarşı “mina terroru”dur.

Həmçinin bildirilib ki, minaların təmizlənməsi mürəkkəb prosesdir və bu, uzun vaxt tələb edə bilər. Bölgənin dağlıq relyefə malik olması isə prosesi daha da çətinləşdirir. Azərbaycanın aldığı beynəlxalq dəstək prosesi sürətləndirməyə kömək edir, lakin problemi lazımı müddətdə həll etmir.

Buna görə də minalanmış ərazilərin xəritələrini təhvil vermək, regional vəziyyəti daha da gərginləşdirməyi dayandırmaq, azərbaycanlılar və ermənilər arasında düşmənçilik səhifəsini çevirmək üçün misli görünməmiş tarixi şans əldə etmək Ermənistan hakimiyyəti üçün son dərəcə vacibdir. Ermənistanın Qarabağ bölgəsinin minalardan təmizlənməsi məsələsində əməkdaşlıq etməkdən başqa alternativ yoxdur. Çünki hər bir mülki şəxsin ölümü sülh təşəbbüslərinə zərbə vurur və əgər Ermənistan Azərbaycanla münasibətlərə önəm verirsə, buna diqqət yetirməlidir.

Bayraktar:
“Qarabağ məsələsi
içimizdə yara idi”

Pilotsuz uçuş aparatlarının tanınmış mütəxəssisi, əfsanəvi “Bayraktar” hərbi dronlarının yaradıcısı Selçuk Bayraktar Bakıdadır. SİA xəbər verir ki, o, Azərbaycan Televiziyasına eksklüziv müsahibə verib.

“Gənclik illərimizdə Qarabağ məsələsi içimizdə yara idi. Bu yara 30 il idi qanıyırı. Mühəndis olaraq bu zəfərə bir qatımızın olması həyatımız boyu əldə edə biləcəyimiz ən böyük şərəfdir”, - deyən Bayraktar ölkəmizdə nəzərdə tutulan layihələrdən danışdı. O, Bakıda dünyanın ən böyük hava Texnologiya festivalı - “Teknofest”in təşkil olunacağını qeyd edib.

“Şimal-Cənub” və Zəngəzur dəhlizi: Ermənistan ya məhvini, ya da inkişafını seçməlidir

Son zamanlar Ermənistanın hakimiyyət dairələri tərəfindən regional nəqliyyat kommunikasiyalarının açılmasının vacibliyi ətrafında mütəmadi fikirlər səsləndirilir. Belə görünməyə başlayıb ki, İrəvanda “Şimal-Cənub” dəmir yolu beynəlxalq dəhlizinin açılmasında maraqlı görünən ölkə rəhbərliyi Azərbaycanla münasibətlərin normallaşmasını istəyirlər. Əks halda, Ermənistanın başqa çıxış yolu qalmayıb və xilas yolu da, məhz bu dəhlizdən keçir. Məsələn, baş nazir Nikol Paşinyan bu yaxınlarda keçirdiyi təhlükəsizlik şurasının iclasında müvafiq addımların atılmasının qaçınılmaz olduğunu bildirib. Mövcud mövzu Paşinyanın regionlara səfəri zamanında da müzakirə edilib. O da maraqlıdır ki, Hindistan və İran arasında “Şimal-Cənub” marşrutunun açılması, kommunikasiyaların qısa zamanda işlək vəziyyətə gətirilməsi ətrafında danışıqlar aparılıb. Lakin Ermənistanın sözügedən layihədə iştirak etməsinin, eləcə də üzərinə götürdüyü öhdəlikləri yerinə yetirmək məcburiyyətində qalmasının daha bir səbəbi də var. Belə ki, Bakının sözügedən marşrutda alternativ yolunun olması və yolun Astaradan keçmək mümkünlüyü də İrəvanın Zəngəzur dəhlizinin açılması prosesində marağını daha da artırmaqdadır.

Nikol Paşinyan nəyə görə qonşularla münasibətlərin normallaşdırılması vacibliyindən danışır?

Nəticədə uzun illər iqtisadiyyat və nəqliyyat-İstiqamətində ilişib-qalan Ermənistan yavaş-yavaş olsa da, konstruktiv məcraya doğru addımlamağa başladığını gizlətmir. Əbəs deyil ki, Nikol Paşinyan təhlükəsizlik şurasının iclasında məsləhət görüb ki, uzunmüddətli blokada ölkəni regiondakı layihələrdən kənar qoyub və buna görə də postmüharibə dövründə qonşularla münasibətləri normallaşdırmaq vacibdir.

İclasdan iki gün əvvəl - Armavir vilayətindəki seçiciləri ilə görüşündə Paşinyan öz mövqeyini daha dəqiq formada bəyan edib. “Bizim İran və Rusiya istiqamətindəki dəmir yollarımız Azərbaycanın ərazisindən keçir. Mümkün ola bilməz ki, biz onların ərazisindən keçək, onlar isə bizim ərazimizdən keçməsinlər. Biz regiona olan baxışlarımızı dəyişməliyik, bizim nəzər nöqtəmiz nəqliyyat kommunikasiyalarının birgə istifadəsinin vacibliyi ilə bağlı qərarın qəbul edilməsinə yönəlməlidir”, deyər Ermənistanın baş naziri seçiciləri ilə görüşündə bildirib.

Bənzər fikirlərlə Ermənistanın təhlükəsizlik şurasının katibi Armen Qriqoryan da çıxış edib. O, Azərbaycan və Türkiyə ilə münasibətlərin normalaşdırılması ilə bağlı verilən sualı belə cavablandıraraq: “Ümumilikdə, deblokada (blokadadan çıxış-R.R.) yalnız Azərbaycanla olmalı deyil, daha geniş regional yanaşmaya sahib olmaq lazımdır və biz hesab edirik ki, hazırkı məqamda bu imkanlar var”. İrəvan siyasətçilərinin ayılması bu ölkənin konstruktiv mövqeyə keçid almasını Azərbaycanın, Rusiyanın və Ermənistanın baş nazirlərinin müavinləri səviyyəsindəki üçtərəfli fəaliyyətində də göstərir. Belə ki, işçi qrupun son iclaslarında nəqliyyat kommunikasiyalarının deblokadası məsələsi aktiv şəkildə müzakirə edilib.

Ermənistan hökumətində və işgüzar dairələrdə yaxşı anlayırlar ki, ölkənin 30 illik təcridəndən çıxmasının yeganə yolu məhz konstruktivlikdən keçir

Söz yox ki, Ermənistanın Azərbaycan və İran arasında açılacaq dəmir yolu xətləri prosesinə inqrasiyası rəsmi İrəvanın bundan sonrakı rəsmi siyasətinin necə inkişaf etməsindən asılı olacaq. Baxmayaraq ki, Ermənistanın müxalifət gücləri hələ də nəqliyyat kommunikasiyalarının açılmasına, Bakı və Ankara ilə əməkdaşlığına qarşı fikirlər səsləndirirlər, ölkə hökumətində və işgüzar dairələrdə yaxşı anlayırlar ki, ölkənin 30 illik təcridəndən çıxmasının yeganə yolu məhz konstruktivlikdən keçir. İrəvanda həm də onu yaxşı dərk edirlər ki, keçmişdə qaralıq ümidlərə söykənən Er-

mənistan-İran birbaşa dəmir yolu xətti bu gün faktiki olaraq sifira bərabərdir. Çünki heç bir investor iki-üç milyard ABŞ dollarını çətin dağ landşaftındakı dəmir yolunun layihəsinə xərcləməyə razı olmaz. Üstəlik, Ermənistanın geosiyasi və iqtisadi dalanda olmasını da nəzərə alan sərmayəçilər ümumiyyətlə, bu layihədən kənar qalmağı üstün tutublar.

Suet kanalındakı qəza dünya iş adamlarının diqqətini “Şimal-Cənub” dəhlizinə tərəf çevirib

Yeri gəlmişkən, bu yaxınlarda dünya iqtisadiyyatına külli ziyan vuran Suet kanalındakı qəzadan sonra Hind-Çin və Cənubi Asiya ilə Avropa regionlarının nəqliyyat əlaqələri istiqamətində fəaliyyət göstərən iş adamları Hindistan-İran-Azərbaycan-Rusiya ticarət marşrutuna böyük maraq göstərməyə başlayıblar. Bundan əlavə, yüklərin “Şimal-Cənub” beynəlxalq nəqliyyat dəhlizi ilə daşınması Hindistanla Avropa arasındakı yol müddətini 40-20 günə qədər qısaldır, həmçinin nəqliyyat xərclərini də 30%-ə qədər azaldır. Eyni zamanda, Mimbaydan Moskvaya qədərki nəqliyyat xərclər azalacaq və standart 40 futluq konteynerlərinin daşınmasının qiyməti endiriləcək, təqribən 3 min dollardan aşağı olmaqla. Gözlənilir ki, mövcud marşruta çıxışla Azərbaycan ərazisindən keçən yük dövriyyəsinə 6 milyon tona qədər, gələcəkdə isə iki dəfə artıq şəkildə artırmaq mümkündür.

“Şimal-Cənub” layihəsinin irəliləməsi İranla Azərbaycan arasında imzalanmış və birgə dəmir yolu layihələrinin, eləcə də maqistral avtomobil yollarının birləşdirilməsinin reallaşmasına hesablanan razılışmaya da impuls verir. “Şimal-Cənub” dəhlizi layihəsi çərçivəsində bir neçə planlar realizə olunmağa başlayıb: İran Astarasında dəmir yolu terminalının inşası, Rəşt-Astara dəmir yolunun qoyulması və transserhəd çayı üzərində beş körpünün tikintisi. Gündəmdə Araz çayı üzərindən avtomobil körpüsünün tikintisi və Ərdəbil dəmir yolunun Azərbaycanın dəmir yolları ilə birləşdirilməsi məqsədi də dayanıb. Ümumilikdə, “Azərbaycan dəmir yolları” QSC-i Azərbaycan-İran sərhədi yaxınlığında, İranın ərazisində yük terminalının tikintisini davam etdirir. Yaxın vaxtlarda isə regionda nəhəngliyi ilə seçilən və il ərzində 1 milyon ton buraxılışı ilə Astara Grain Terminalı istifadəyə veriləcək. Son məlumatlara görə, podratçı “Parhoon Tarh” Astara taxıl terminalında tikinti-montaj işlərinin 96 faizini həyata keçirib.

Yeni İrəvanın siyasi çevrələrində irəli sürüləcək istənilən iddialara qarşı Bakının hər zaman alternativ variantları olub

Bu layihələrin vacibliyi daha bir faktora toxunur - İran tərəfinin Rəşt-Astara dəmir yolunun 211 kilometrlik hissəsinin tamamlanması və Azərbaycan Astarasında relslərin birləşdirilməsi ilə bağlı uzanan işlərin sürətləndirilməsi - Fars Körfəzindən Helsinkiyə qədər. Ən əsası isə, bu marşrut ümumiyyətlə Ermənistanla əlaqəli deyil. Yeni İrəvanın siyasi çevrələrində irəli sürüləcək istənilən iddialara qarşı Bakının hər zaman alternativ variantları olub. Daha dəqiq desək, Azərbaycan Hindistan, İran və Rusiya arasındakı dəmir yolu yükdaşımalarda açar rolunu müstəqil qaydada oynaya bilər.

İrəvan isə “Şimal-Cənub” dəhlizinə qoşulması üçün kifayət qədər konstruktiv davranmalı və eksklav Naxçıvan Muxtar Respublikasının Azərbaycanın digər əraziləri ilə birləşdirən Zəngəzur dəhlizinin açılmasında necə dəyərlər, nala-mıxa döyülməməlidir. Bu məsələnin uzadılması və Azərbaycanın ehtiyat - Astara marşrutunu seçməsi məsələsi də Ermənistanın marağında deyil. Cənubi Qafqazda müharibəsonrası yeni reallıqlar bütün ölkələrə nəqliyyat əməkdaşlığı şansını verir və Bakı bu məsələdə ilk addımını atıb - Horadiz-Zəngilan-Ağbend-Ermənistan sərhədi dəmir yolunun inşasına başlaması ilə.

Rövşən RƏSULOV

“Türk dövlətlərinin birlikdə olması güclü olmağımızın ən etibarlı zəmanətidir”

17 illik Prezidentlik fəaliyyəti ərzində ölkə başçımız cənab İlham Əliyev çıxış etdiyi bütün beynəlxalq kürsülərdən Azərbaycanın milli maraqlarını prinsiplərlə ifadə və müdafiə edib. Ölkə başçımız 31 mart 2021-ci il tarixində çıxış etdiyi Türkdillil Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının videokonfrans formatında qeyri-formal Zirvə görüşündə də bu əhəmiyyətə sadıq qaldı. Belə ki, toplantıdakı çıxışını əsasən Qarabağ mövzusunda həsr edən cənab Prezidentin də qeyd etdiyi kimi Ermənistan illər ərzində xarici dəstəklərinə arxalanaraq Azərbaycana qarşı sistemli, ardıcıl olaraq tərxiatlar törətmiş, Paşinyan Şuşada andiçmə keçirərək, Cıdır düzündə yallı gedərək, “Qarabağ Ermənistandır və nöqtə” bəyanatı verərək və 2020-ci ilin yayında Ermənistanın müdafiə naziri yeni əraziləri işğal etmək anonsları verərək xalqımızın heysiyyəti ilə oynamışlar. 2020-ci ilin 44 günlük müharibəsi məhz bu ardıcıl tərxiatlara cavab olaraq baş verdi və xarici dairələrin dəstəyinə, Minsk qrupunun fəaliyyətinə “sıfır effektivliyi”nə baxmayaraq Azərbaycan illərlə kağız üzərində qalan BMT qətnamələrini özü təkbaşına icra etdi. İstər Vətən müharibəsinə qədər olan zaman kəsiyində, istərsə müharibə zamanı Türkiyənin Azərbaycana qarşı siyasi və mənəvi dəstəyi olduqca böyük əhəmiyyət kəsb etmişdir. Müharibənin gedişində hər gün, hər an Türkiyənin Prezidenti sayın Rəcəb Tayyib Ərdoğan, eləcə də Türkiyənin ayrı-ayrı rəsmi şəxsləri və sadə xalq qətiyyətlə və əminliklə Azərbaycanın tək olmadığını idadə edərək xalqımızın yanında olmuş, haqq işimizə dəstək vermişlər. Şuşanın azad olunması ilə əlaqədar cənab Prezident İlham Əliyevi və Azərbaycan xalqını ilk təbrik edən Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğan olmuşdur. Türk Şurası 2020-ci ilin sentyabrın 28-də - müharibədən bir gün sonra Azərbaycana dəstək xarakterli açıqlama vermişdir. Ondan sonra müharibə dövründə bir neçə dəfə buna oxşar açıqlamalar vermişdir. Cənab Prezident İlham Əliyev Vətən müharibəsində qardaş Türkiyənin Azərbaycana göstərdiyi güclü mənəvi və siyasi dəstəyə görə Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğan, Türk Şurasına bir daha xüsusi təşəkkür etdi”. Bunu SİA-ya açıqlamasında politoloq Şəbnəm Həsənova deyib.

Ekspertin sözlərinə görə, ölkə başçımızın da qeyd etdiyi kimi artıq Dağlıq Qarabağ münasibəti öz həllini tapıb və hal-hazırda Dağlıq Qarabağ adında hər hansı bir ərazi vahidi mövcud deyil: “Azərbaycan bu məsələni həll edərək tarixi Zəfər əldə edib. Ermənistanın Qarabağda türk və müsəlman irsini məhv etməsi məsələsinə görüş zamanı xüsusi toxunan Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan da bildirdi ki, Qarabağ bölgəsindəki 67 məsciddən 63-ü dağıdılıb, həmçinin kilsələr də yerlə-yeksan edilib. Azərbaycan erməni faşizminin qarşısını alaraq, türk dünyası qarşısında tarixi xidmət göstərərək bu gün dağıdılmış ərazilərdə bərpa işlərinə başlayıb. Bu gün Azərbaycan cənab Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Qarabağda dağıdılmış məscidləri, tarixi və mədəni abidələri bərpa edərək əslində təkə özü-nün deyil, bütün islam dünyasının dəyəri olan mədəni və dini irsə sahib çıxır və onu prinsiplərlə müdafiə edir”.

Politoloq qeyd edib ki, eyni zamanda, Zəngəzur dəhlizi və Naxçıvanla kommunikasiyanın açılmasının Türk dünyası üçün əhəmiyyətini vurğulayan cənab Prezident bu məsələnin vacibliyini hər zaman açıq şəkildə dilə gətirib: “Belə ki, hələ 2009-cu il oktyabrın 3-də Naxçıvan şəhərində Türkdillil ölkələrin dövlət başçılarının IX zirvə görüşündə və 2019-cu il oktyabrın 15-də Bakıda Türkdillil Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının VII Zirvə görüşündə Prezident İlham Əliyev Zəngəzur bölgəsinin vaxtilə Azərbaycanın tarixi torpağı olduğunu, onu türk dünyasını parçalamaq məqsədilə Azərbaycandan qoparıb Ermənistanla birləşdirildiyini bildirmişdi. Zəngəzurun qoparılması ilə türk ələminin vahid bir platformada fəaliyyətinə əngəl yaradılmışdır. Lakin bu məsələni aktual tutan cənab Prezident hər zaman bildirdi ki, türk dünyası arasında qəbul edilmiş qərarlarla, atılmış addımlarla biz fəaliyyətimizi daha gücləndirəcəyik. Elə bu baxımdan da 2009-cu ilin oktyabrında dövlət başçıların Azərbaycanın qədim şəhəri Naxçıvanda keçirilmiş Zirvə Görüşündə türk dövlətləri arasında əməkdaşlığın təsisatlanmış yeni formatı yaradıldı. Türk Şurasının yaradılmasına dair qərar məhz Naxçıvanda keçirilmiş Zirvə Görüşündə qəbul edilərək, türk dünyası üçün böyük rəmzi əhəmiyyətə çevrildi”.

Ş.Həsənova vurğulayıb ki, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpa edilməsi məsələsində Türkiyənin önəmli rol oynadığını Qazaxıstanın birinci Prezidenti-Elbası, Türk Şurasının fəxri sədri Nursultan Nazarbayev də çıxışında vurğuladı: “Nursultan Nazarbayev tərəfindən təklif edilən “Türk dünyasının gələcəyi - 2040” adlı sənəd olduqca mühüm əhəmiyyət kəsb edir. O baxımdan ki, bu gün türk dövlətləri müstəqil və güclüdür. Lakin müstəqil və güclü olmaqla kifayətlənməyib biz həm də birlikdə olmalıyıq, birlikdə olmağımız güclü olmağımızın ən etibarlı zəmanətidir. Bu gün türk dövlətlərinin qarşılıqlı münasibətləri ilə bağlı qəbul olunan çoxsaylı sənədlər siyasətdən iqtisadiyyata, mədəniyyətə, elm və təhsilə qədər bütün istiqamətlərdə əlaqələrimizin real əsasını təşkil edir. İndiyədək bu istiqamətdə müəyyən addımlar atılıb, amma daha qətiyyətli addımların atılmasına zərurət var. Türk birliyini mümkün və zəruri edən ilkin əsaslar tarixən mövcuddur. Eyni sivilizasiya koduna mənsub olmağımız, dil, din və mədəniyyət eyniliyimiz, türk xalqı olaraq içimizdən gələn qarşılıqlı cazibə qüvvəsi yarana və güclənə biləcək bütün növ əməkdaşlıq üçün tam rəal zəmin rolunda çıxış edir. Türk dövlətləri olaraq biz istənilən çağırışlara hazır olmalı, mövcud potensialı genişləndirməliyik. Bu məsələni qeyri-formal Zirvə görüşündə Özbəkistan Prezidenti Şavkat Mirziyoyev də Türk Şurasının regional əməkdaşlıq üçün səmərəli mexanizmə çevrildiyini vurğulayarkən qeyd etdi”.

Aysel Məmmədova

Bakını Naxçıvanla birləşdirəcək nəqliyyat dəhlizləri...

Erməni politoloq, “Orbeli” analitik mərkəzinin keçmiş əməkdaşı Andranik Ovannisyan Naxçıvanla Azərbaycanın qalan ərazilərini birləşdirəcək nəqliyyat dəhlizləri barədə məlumat verib. “İki sahil” xəbər verir ki, politoloq Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanın yanvarın 11-də Rusiya prezidenti Vladimir Putin və Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevlə görüşü zamanı bununla bağlı şifahi razılıqlar verdiyini söyləyib.

Paşinyanın Zəngəzurdan keçərək Naxçıvan və Türkiyəyə uzanan 2 nəqliyyat dəhlizinin açılmasına razılıq verdiyi bildirilir. Bunlar Bakı-Horadiz-Meğri-Naxçıvan dəmir yolu xətti və Bakı-Ağdam-Xankəndi-Laçın-Gorus-Naxçıvan avtomobil yoludur. Ermənistan ərazisindən keçəcək nəqliyyat dəhlizlərinə nəzərətli Ermənistan tərəfi deyil, Rusiya Federal Təhlükəsizlik Xidmətinin əməkdaşları həyata keçirəcək.

2016-cı il aprelin əvvəllərində Azərbaycanın ön xətt mövqeləri və yaşayış məntəqələri Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən intensiv artilleriya atəşinə məruz qalanda ordumuzun bölmələri əks-həmlə ilə təxribatların qarşısını aldı. Bu, aprel döyüşləri kimi qeydə alındı və dördgünlük müharibə olaraq şanlı qələbə tariximizə yazıldı.

Aprel döyüşləri Azərbaycan Ordusunun birmənalı qələbəsi ilə nəticələndi. Tərtər rayonunun Talış kəndi ətrafındakı yüksəkliklər, Cəbrayıl rayonunun Lələtəpə yüksəkliyi və Cocuq Mərcanlı, Goranboy rayonunun Güllüstan kəndi və Tərtər rayonunun Madagiz kəndi istiqamətində bir sıra mühüm və strateji əhəmiyyətli mövqelər düşməndən azad olundu. Bununla da cinayətkar erməni rəhbərlərinin keçilməz erməni səngərləri haqqında mifinin alt-üst edilməsinin ilk addımı atıldı.

Aprelin 4-ü Ermənistan ordusu itirilmiş mövqelərini geri qaytarmaq məqsədilə cəbhənin əsasən Ağdərə-Tərtər və Xocavənd-Füzuli

Qarabağ zəfərinin başlanğıc nöqtəsi: Aprel müharibəsindən 5 il ötür

Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev: “Dağlıq Qarabağ Azərbaycanın ayrılmaz hissəsi kimi Azərbaycanın tərkibində həmişə olub, bu gün də onun tərkibindədir, gələcəkdə də olacaq”

istiqamətlərində mövqələrimizə yenidən hücum etdi, təmas xəttinə yaxın yaşayış məntəqələrimizi intensiv atəşə tutdu. Amma döyüşçülərimizin şücaəti qarşısında düşmən məqsədinə nail ola bilmədi. Yağı düşmənin əlavə qüvvələr göndərməklə hücumu davam etdirmək planı da baş tutmadı. Hazırkı bölmələrimiz tərəfindən düşmənin strateji baxımdan əhəmiyyətli Madagiz məntəqəsindəki hərbi bazasının qərarına və erməni köüllülərini daşıyan avtobusa zərbə endirildi. Bu əməliyyat zamanı Ermənistan silahlı qüvvələrinin Ağdərə, Madagiz və digər yaşayış məntəqələrindən hərəkətə gətirmək istədiyi ehtiyat qüvvələri bölmələrimiz tərəfindən önləyici zərbələrlə dağıdıldı.

Horadiz şəhəri və Araz çayı boyu Cəbrayıl rayonunun bəzi kəndlərinin düşmən təhlükəsindən qorunması məqsədilə Lələtəpə yüksəkliyi və ətrafındakı strateji ərazilər azad edildi

Düşmənin atəş nöqtələrinə və artilleriya qurğularına vurulan zərbələr, kəşfiyyat qruplarımız tərəfindən yüksək peşəkərliliklə həyata keçirilən müvafiq tədbirlər nəticə-

sində şimal istiqamətində - Goranboy rayonu və Naftalan şəhərinə təhlükə yarada biləcək Talış məntəqəsi ətrafında, cənubda isə Horadiz şəhəri və Araz çayı boyu Cəbrayıl rayonunun bəzi kəndlərinin düşmən təhlükəsindən qorunması məqsədilə Lələtəpə yüksəkliyi və onun ətrafındakı strateji cəhətdən mühüm ərazilər azad edildi. Bölmələrimiz tərəfindən azad edilən ərazilərdə yeni mövqelər quruldu və mühəndis-istehkam tədbirləri həyata keçirildi.

Erməni silahlı qüvvələri bu döyüşlərdə böyük itkilərə məruz qaldı. Rəsmi məlumatlara görə, 320-

dən artıq düşmən məhv edildi və 500-dən artıq erməni hərbi qulluqçusu yaralandı. Qarşı tərəfin 30-dək tankı və digər zirehli texnikası, 25-dən artıq artilleriya qurğusu sıradan çıxarıldı, Madagiz yaşayış məntəqəsinə yerləşən qərarqahı və əsas hərbi hissələri məhv edildi. Ağdərə-Madagiz, Cəbrayıl istiqamətindəki yolların nəzarətdə saxlanılması imkanı əldə edildi.

Azərbaycan Ermənistan rəhbərliyinin yalvarışlarından

sonra qarşılıqlı qaydada hərbi əməliyyatları dayandırmağa razı oldu

Həmin vaxtda da Azərbaycan Ordusu düşməne qarşı öz ərazilərimizdə əməliyyat aparıb. Bu baxımdan da beynəlxalq təşkilatlar, nüfuzlu ölkələr aprel döyüşləri ilə bağlı Azərbaycan əleyhinə heç bir söz deyə bilməzdilər. Azərbaycan Ermənistan rəhbərliyinin yalvarışlarından sonra qarşılıqlı qaydada

hərbi əməliyyatları dayandırmağa razı oldu və bununla da münaqişənin sülh yolu ilə həllinə üstünlük verdiyini bir daha nümayiş etdirdi.

O cümlədən, Aprel döyüşləri bütün dünyaya Azərbaycan Ordusunun gücünü, qələbə əzmini, ədalətin bərpa olunacağını göstərdi.

Müzəffər Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyev Aprel döyüşlərində əldə edilmiş qələbə ilə bağlı bu sözlərini bəyan etmişdi. SİTAT: “Biz sadəcə olaraq çalışırdıq ki, məsələ sülh yolu ilə həll olunsun. Ancaq son illər ərzində aldığımız ən müasir, - mən onu bir daha qeyd etmək istəyirəm, - dünyanın ən müasir silahları bizə çox böyük imkan yaradır. Aprel döyüşləri zamanı biz sadəcə olaraq imkanlarımızın cüzi bir faizini nümayiş etdirdik. Bu, bir daha onu göstərir ki, Aprel döyüşləri Ermənistanın təxribatı idi”.

Prezident İlham Əliyev bu sözləri ilə onu da vurğulamışdı ki, Azərbaycan torpaqlarında ikinci qondarma erməni dövlətinin yaradılmasına heç vaxt icazə verilməyəcək. “Dağlıq Qarabağ Azərbaycanın ayrılmaz hissəsi kimi Azərbaycanın tərkibində həmişə olub, bu gün də onun tərkibindədir, gələcəkdə də olacaq”.

Artıq bu sözlər də yerinə yetirilib - ötən ilin sentyabr ayının 27-də düşməne qarşı başladılan əks-hücum əməliyyatları 44 gün davam etdi və torpaqlarımızın yağı düşməndən azad olunması ilə nəticəsinə tapdı. Cənab İlham Əliyevin “Qarabağ Azərbaycandır!” kəlamı özünü Qarabağ cəbhəsində isbatladı. Məhz bu gün qələbədən ruhlanan Azərbaycan xalqı da qürurla xatırlayır ki, Qarabağ zəfərinin başlanğıc nöqtəsi Aprel müharibəsində qazanılan qələbənin nidalı sübutudur!

Rövşən NURƏDDİNOĞLU
P.S. Bu gün Aprel döyüşləri kimi tarixə düşən dördgünlük müharibənin 5-ci ildönümüdür. Döyüşlərdə həlak olan bütün hərbiçilərimizi dərin hüznə anırıq.

Ətraf mühiti çirkləndirənlər, diqqətli olun

Ətraf mühit həyatın keyfiyyətinə, yaşayış şəraitinə və insanın səhhətinə təsir edən komponentlərin məcmusudur. Atmosfer havası, su, torpaq, yerin səthi, heyvanat və bitki aləmi ətraf mühitin komponentləridir. Təəssüf ki, biz insanlar çox vaxt bu komponentlərə zərər veririk. Ətraf mühitin çirklənməsi təbiətə birbaşa və ya dolayısı ilə ziyan vurur.

Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin sektor müdiri Mehman Nəbiyevin SİA-ya açıqlamasında bunları deyib: "Bildiyimiz kimi, 2019-cu ilin fevral ayının 7-dən cənab Prezident tərəfindən plastik qablaşdırma tullantılarının ətraf mühitə təsirinin azaldılması ilə bağlı 2019-2020 tədbirlər planı təsdiq olunub. Bu tədbirlər planında polietilen plastik məhsulların azaldılması, təkrar emal proseslərinin gücləndirilməsi və ölkədə ümumiyyətlə tullantıların o cümlədən, plastik tullantıların idarə olunması ilə bağlı idarə etmənin qurulması nəzərdə tutulur. Bu tədbirlərdən biri də qeyd etdiyimiz kimi, polietilen torbaların bir hissəsinin təcridən məhdudlaşdırılması, yəni onların alternativləri ilə əvəz olunması prosesləri nəzərdə tutulur".

O həmçinin qeyd edib ki, ölkəmiz üçün ətraf mühitin çirklənməsi, polietilen torbaların düzgün istifadə edilməməsi və yandırılması insan sağlamlığına, ətraf mühitin çirklənməsinə səbəb olur: "Eyni zamanda bildiyimiz kimi, bizim ölkəmiz kənd təsərrüfatı ölkəsidir. O torpağa da düşdükdə torpağın münbitliyinə, məhsuldarlığına ciddi zərər vurur. Polietilen torbalarla yanaşı, plastik butulkalar, plastik qablarla bağlı artıq bir sıra tədbirlər görülür. ETSN tərəfindən Bakıda və ölkə üzərində regionlarda xüsusi konteynerlər quraşdırılıb. Təkrar emal müəssisələri həmin o konteynerlərdə toplanılan plastik qabları bir dəfə istifadə olunmaq üçün təkrar emala cəlb edirlər".

Ətraf mühitin çirklənməsi nədir?
Çirklənmə - hər hansı mühitə yeni və ona xas olmayan fiziki, kimyəvi və bioloji ünsürlərin gətirilməsi ya da o ünsürlərinin miqdarının mühitdə artmasıdır. Ətraf mühitin çirklənməsinin birbaşa obyektləri bioloji cəmiyyətin yaşadığı hava, su və torpaqdır. İnsanların yaşadıkları təbiətə verdiyi hər cür zərər ətraf mühitin çirklənməsini təşkil edir. Təbii mühitin çirklənməsinin əsas mənbəyi istehsal və cəmiyyətin həyat fəaliyyəti prosesində əmələ gələn külli miqdarda tullantıların atılmasıdır. Fabriklərdən çıxan tullantılardan tutmuş şəxsi qayğıda istifadə etdiyimiz sadə dezodorantlara, təyyarələrdən və ya avtomobillərdən gələn qazlardan tutmuş kiçik plastik torbalara qədər bir çox şey ətraf mühitin çirklənməsini yaradır.

Bəs, ətraf mühitin çirklənməsinin səbəbləri nədir?

Sadə formada desək, təbiətə zərər verən hər şey ətraf mühitin çirklənməsinə səbəb olur. Bu səbəblərdən ən diqqətçəkən məqamlar bunlardır:

1. Əhalinin sürətli artımı
2. Planlaşdırılmamış şəhərsalma
3. Planlaşdırılmamış sənayeləşmə
4. Təbii qaynaqların müddətsiz istifadəsi
5. Bioloji parçalanmayan plastiklərin həddindən artıq istifadəsi
6. Vəhşi heyvanların nəzarətsiz qırılması və məhv edilməsi
7. İstixana qazı yayan vasitələrin geniş yayılması
8. Kimyəvi tərkibli məhsulların həddindən artıq istifadəsi
9. Radiasiya yayan texnoloji cihazların həddindən artıq istifadəsi

Ətraf mühitin çirklənməsinin növləri hansılardır?
Yaşayış sahələrimizi məhv edən ətraf mühitin çirklənməsi növlərinə bölünür:

Hava çirklənməsi: İstifadə üçün istifadə edilən yanacaq qazlarının nəqliyyat vasitələrinin tullantılarından atılan zəhərli qazlarla birlikdə nəzarətsiz buraxılması nəticəsində yaranan ətraf çirkliliyinin bir növüdür.

Səs-küy çirklənməsi: Təbiətdəki bütün canlıları narahat edən ətraf mühitin çirklənməsinin bir növüdür, bunun səbəbi lazımsız yerlərdə səs gücləndiricilərinin istifadəsi və əsasən nəqliyyat vasitələrinin mühərriklərinin narahatlıq səsləri, hava fişəngləri kimi partlayıcı maddələr və buna bənzər elementlərdir.

Suyun çirklənməsi: Sənaye tullantılarının və kanalizasiya tullantılarının dənizlərə atılması nəticəsində baş verən çirklənmədir. Bu çirklənmə yalnız dənizlərdə yaşayan canlıları deyil, bütün təbii tarazlığı mənfi təsir edir.

Torpaq çirklənməsi: Tullantılar təkrar emal olunmadıqda və olduğu kimi təbiətə atıldıqda meydana gələn ətraf mühitin çirklənməsi növüdür. Torpağın çirklənməsi insan həyatını ciddi şəkildə təhlükə altına qoyur, xüsusən də torpaqda yetişən qida maddələri ilə vücudumuza daxil olduğu kimi, yaşayış həyatına da zərər verir.

Radioaktiv çirklənmə: Nüvə stansiyalarının yaratdığı ətraf çirkliliyinin bir növüdür. Silah fabriklərindəki artım və bu sahələrdə görülən işlərin bu çirklənmənin artmasında böyük payı var. Radioaktiv çirklənmənin nəticələri ağır ola bilər, buna görə müalicə olunmayan xəstəliklərin meydana gəldiyini söyləmək olar.

Ətraf mühitin çirklənməsinin qarşısını necə almaq olar?
Hər fərd yaşadığı mühitə qarşı ehtiyatlı davranmalı və çirklənməyə səbəb ola biləcək hər hansı bir davranışdan çəkinməlidir. Fərdi şəxslərin və qurumların çirklənmənin qarşısını almaq bir sıra vəzifələri yerinə yetirməlidir:

1. Təkrar emal üçün yararlı məişət tullantılarının qruplaşdırılması
2. Tullantı yağlarının torpaq və su ilə qarışmasının qarşısının alınması
3. Radiasiya yayan cihazların istifadəsinin azaldılması
4. Ağ məhsullarda minimum istixana qazı emissiyası olan məhsullara üstünlük vermək
5. Plastik istifadəsinin azaldılması, plastik əvəzinə şüşə butulkalara və parça torbalara üstünlük verilməsi
6. Dezodorantların istifadəsinin azaldılması
7. Fabriklərdən gələn tullantıların və qazların məhdudlaşdırılması
8. Yanacaq işləyən nəqliyyat vasitələri yerinə elektrikli vasitələrə üstünlük vermək
9. Səs stimullarından yalnız lazım olduqda istifadə etmək
10. Təbiətin şüursuz məhvinin qarşısının alınması

Arzu Qurbanlı

Prezident İlham Əliyev Türkdilli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının qeyri-rəsmi Zirvə Görüşündə çıxışını əsasən Qarabağ mövzusunda həsr etdi. Bu, növbəti dəfə Azərbaycan Prezidentinin bütün platformalarda Azərbaycanın milli maraqlarını prinsipliliklə ifadə və müdafiə etdiyini aydın göstərir?

Azərbaycan peyvənd olunmuş əhalinin faizinə görə MBD regionunda liderliyi ilə bağlı siz nə düşünürsünüz

“Prezident İlham Əliyev bütün beynəlxalq platformalarda etdiyi çıxışları ilə auditoriyanın diqqətini ölkəmizə cəlb edir. Təbii ki, Prezidentimiz etdiyi hər bir çıxışında Azərbaycanın milli maraqlarını prinsipliliklə ifadə və müdafiə edir. Əgər 44 günlük Vətən müharibəmizə qədər olan dövrdə cənab Prezident münafiqənin sülh danışıqlar yolu ilə həll olunmasına, BMT TŞ-nin qətnamələrini beynəlxalq hüquq normaları çərçivəsində həll edilməsinə mandat verilmiş təşkilatın ədalətli mövqə sərgilənməsinin tələb edilməsinə yönəldilmişdisə, TDƏŞ-nin Zirvə Görüşündə etdiyi çıxışı isə post-müharibə dövründə yaranmış yeni reallığa uyğun edildi. Yeni reallıq işğaldan azad edilmiş ərazilərimizin yenidən qurulması və bərpası, qonşu dövlətlə kommunikasiyaların açılması və Zəngəzur dəhlizinin istifadəyə verilməsi və bölgədə davamlı sülhün təmin edilməsidir.

Prezidentimizin sədrliyi ilə keçirilən Zirvə Görüşünün gündəliyin zənginliyi və perspektivləri cəhətdən böyük əhəmiyyəti vardır. Bu əhəmiyyət türkdilli dövlətlər arasında iqtisadi və humanitar əməkdaşlığının genişlənməsinə xidmət edir. 2020-ci il qlobal pandemiya ilə əlaqədar ölkələr arasında canlı təmasların məhdudlaşmasına baxmayaraq Azərbaycanın sədrliyi ilə türk dövlətləri arasında əlaqələr möhləmlənib, ölkəmizin üzərindən daşınan qeyri-neft yüklərin avtomobillə daşınmalarında 52% artım əldə olunub. Aprel ayında Bakıda türkdilli ölkələrin nazirlərinin iştirakı ilə gö-

“İlham Əliyev siyasi iradəsi - Qələbə və quruculuğun rəhni kimi”

rüş və Biznes Forumun keçirilməsi, həm də gələcəkdə Zəngəzur dəhlizinin açılması təşkilat üzv ölkələri arasında iqtisadi və humanitar sahələrin inkişafında yeni üfüqlər açacaqdır”.

Azərbaycan Dövlət başçısı Cənab İlham Əliyevin başçılığı ilə 30 illik erməni işğalından azad edilmiş ərazilərin bərpası və yerləşməsi üzərində işlər davam edir. İlk öncə ərazilərdə minalardan təmizləmə işləri aparılır. Həmçinin yol infrastrukturunu qurulur, aeroportlar inşa edilir. Bu onu göstərir ki, Azərbaycan işğaldan azad edilmiş ərazilərdə sistemli bir fəaliyyət içindədir. Dövlət bütün qurum və təsisatları ilə işğaldan azad edilmiş ərazilərin Vətənin bütövlüyünə inteqrasiya prosesində iştirak edir. Ayrı-ayrı qurumlar və səlahiyyətli şəxslər qarşısında bu məsələlərlə bağlı olaraq ciddi vəzifələr qoyulmuşdur. Bu vəzifələrin icrasının şəffaflığının təmin edilməsi birbaşa Azərbaycan Respublikası Prezidenti İlham Əliyevin nəzarətindədir.

Eyni zamanda işğaldan azad edilmiş ərazilərin yenidən qurulması işi Birinci Vitse Prezident Mehriban xanım Əliyevanın da ciddi nəzarətindədir. Bir sıra mədəniyyət abidələrinin bərpası və yenidən qurulmasında Heydər Əliyev Fondu da yaxından iştirak edir. Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevanın təlimatına əsasən bir qrup mütəxəssis işğaldan azad edilmiş ərazilərdə ermənilər tərəfindən dağıdılmış dini abidələrin və məscidlərin bərpası layihəsi üzərində artıq işə başlamışdır.

“Böyük qayıdış” proqramı çərçivəsində qaçqınların vətənlərinə qayıtması üçün tədbirlər birbaşa Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin əmri və nəzarəti altında həyata keçirilir. Azad edilmiş ərazilərin bərpası üçün 2021-ci il üçün dövlət büdcəsindən 2,2 mil-

yard manat (1,29 milyard dollar) ayrılmışdır. Bu məbləğ ilkin vəsaitdir, dövlət əlavə olaraq yeni bərpa işləri üçün də vəsait ayıracaqdır. Beləliklə, biz görürük ki, Azərbaycan dövləti birbaşa İlham Əliyevin siyasi rəhbərliyi ilə ölkəmizin qaytarılmış torpaqlarını vahid siyasi-iqtisadi məkanımıza inteqrasiya edilməsi üçün əlindən gələni edir. Azərbaycan bu günləri 30 ildir gözləyir. İlham

Əliyevin siyasi iradəsi ilə həyata keçirilən bu işlər xalq tərəfindən də güclü rəğbət görür.

Azərbaycan dövləti işğaldan azad edilmiş ərazilərin minalardan təmizlənməsi ilə işə başlayıb. Paralel olaraq bölgədə ilk infrastruktur layihələri həyata keçirilir.

Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı - Şuşaya iki yeni yol çəkilir. Tikintidə türk şirkətləri yaxından iştirak edir. Yollardan birinin payıza qədər hazır olması gözlənilir. Türk şirkətlərinin yenidən qurma işinə cəlb edilməsi iki qardaş xalq arasında münasibətlərin daha da güclənməsinə gətirib çıxardacaqdır. Türkiyə bir qardaş dövlət olaraq bütün resursları ilə daim yanımızda olmuş, bizə öz mənəvi, siyasi dəstəyini göstərməyə hazır olmuşdur. Türkiyənin bizimlə olması ölkəmizin xarici təzyiqlərdən qorunmasında xüsusi rol oynamışdır. Türkiyənin şirkətləri də azad olunmuş ərazilərimizin bərpasına iştirak etmək üçün xüsusi fəallıq göstərirlər. Bir qrup Türkiyə şirkətlərinin nümayəndələrin ölkəmizə səfər edərək azad edilmiş ərazilərdə bərpa fəaliyyətinə cəlb edilmək üçün müraciətləri yüksək siyasi rəhbərlik tərəfindən olduqca müsbət dəyərləndirilir. Ərazilərin bərpasından sonra bura qayıdacaq insanların işlə təmin olunması məsələsində türk şirkətlərinin də rolu böyük olacaqdır.

Bununla belə digər ölkələrdən də investisiya və şirkətlərin bərpa prosesinə cəlb edil-

məsi də nəzərdə tutulur. Bunu İtaliya nümayəndəliyi ilə görüşündə Ölkə Başçısı İlham Əliyev aşağıdakı kimi ifadə etmişdir: “İlk müqavilələr türk şirkətləri ilə bağlanılıb və bu da təbii, çünki Türkiyə qardaş ölkədir. Ümidvaram ki, növbəti müqavilələr İtaliya şirkətləri ilə imzalanacaq. Bu da təbii. Çünki İtaliya Azərbaycanın yaxın dostudur.” Dövlət başçısının bu siyasi kursu uğurlu xarici siyasətin də komponentidir. Çünki İtaliya şirkətlərinin bölgədə fəaliyyəti həm də ölkə həqiqətlərimizin Avropada təbliği üçün də önəm daşımaqdadır.

Qərbi Avropanın mühüm ölkəsi olan Böyük Britaniya Qarabağın azad edilmiş ərazilərinin minalardan və partlamamış döyüş sur-satlarından təmizlənməsi işlərində Azərbaycana kömək göstərə biləcəyini bildirmişdir. Təbii ki, bu da əsas Ümummilli Lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş, daha sonra onun layiqli davamçısı İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilmiş xarici siyasətin nəticəsidir.

Bütün bu fəaliyyətlər İlham Əliyev siyasi xarizmasının nəticələridir. Qələbədən sonra Ali Baş Komandanın özü Ağdamı və Füzulini gəzərək azad edilmiş ərazilərə səfər etdi və müvəffəqiyyətin göstəricisinə çevrilən möhtəşəm Zəfər Paradı keçirdi. Cəmiyyətin səfərbərliyi, Türkiyə ilə yeni bir birlik səviyyəsi, koronavirusla uğurlu mübarizə bu da İlham Əliyevin xidmətidir. Bu gün Azərbaycan milli maraqlarını müdafiə edən uzaqgörən və təcürbəli bir siyasətçinin rəhbərlik etdiyi güclü ordu və güclü iqtisadiyyatı ilə bölgədə hərbi-siyasi və iqtisadi lider hesab olunur. Bütün bunlar bizi də məsuliyyətli olmağa təşviq edir. Məhz Dövlət Başçısını nümunə almaq hər dövlət məmurunun başlıca vəzifəsidir.

Bəxtiyar Nəbiyev
Bakı Dövlət Universitetinin Tarix fakültəsinin dekan müavini, dosent

Peyvəndlərin təsiri gələn il bitəcək?- XƏBƏRDARLIQ EDİLDİ

Elm dünyası mövcud korona peyvəndlərinin təsirini itirə biləcəyinin xəbərdarlığını edib. Əksər elm adamları peyvəndlərin dəyişdirilməli olacağını düşünür. SİA-nın Türkiyə mətbuatına istinadən verdiyi məlumata görə, koronavirusa qarşı hazırlanmış peyvəndlər üçün qorxulu bir açıqlama gəlib. Xəbərdərə görə, dünyanın hər yerindən tədqiqatçılar, mövcud peyvəndlərin təsirini azaldacaq mutasiyalara qarşı xəbərdarlıq ediblər. 28 ölkədən 77 alimdən ibarət bir sorğuda, üç tədqiqatçıdan ikisi peyvəndlərin dəyişdirilməli olacağı iddiasını dəstəkləyib. Bu vəziyyət üçün 2022-ci ilin əvvəlinə işarə edib. Komandanın yüzdə 88-i, qlobal peyvənd işindəki haqsızlığın yeni mutasiyanın ortaya çıxmasında təsirli olacağını düşünür.

Hər 100 vaksindən 76-sı 10 ölkəyə gedib. Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı (ÜST) mövcud peyvənd dozalarının yüzdə 76-nın yalnız 10 ölkə tərəfindən istifadə edildiyi barədə məlumat paylaşılıb. Eyni açıqlamada bu günə qədər 576 milyon peyvənd verildiyi və yalnız 32 milyon dozanın ola biləcəyi vurğulanıb. Covax təşəbbüsü ilə 60 yoxsul ölkəyə paylanıb.

Ayşən Sadıxadə

Məktəblər bağlandı, yeni qadağalar ola bilər?

Məktəblərin bağlanması infeksiyanın yayılmasının qarşısının alınması yollarından biridir. Əsas məqsəd odur ki, insanlar bir-biri ilə az təmasda olsunlar. Bunu “iki sahil”ə Milli Məclisin Əmək və sosial siyasət komitəsinin üzvü Musa Quliyev deyib.

M.Quliyev bildirib ki, koronavirusun yeni ştammina artıq uşaqlar da yoluxur: “Uşaqlar daşıyıcı olmaqla evdəki insanları da yoluxdururlar. Uşaqlar məktəblərdə uzun müddət bir-biriləri ilə təmasda olurlar və çox zaman da qaydalara əməl etməkdə onlara nəzarət etmək çətin olur. Bu mənada, məktəblərin distant tədrisə keçdiyi virusun yayılmasının qarşısını almaq üçün atılan addımlardan biridir.

Təbii ki, Operativ Qərargah hər şeyin monitorinqini aparır və yaxın günlərdə virusa yoluxmalarda artım davam etsə, başqa məhdudlaşdırıcı tədbirlərin görülməsi zərurəti də ortaya çıxacaq. Bir daha vətəndaşlarımızı tam məsuliyyətli olmağa, karantin qaydalarına ciddi əməl etməyə çağırıram. Eyni zamanda, vaksinasianın aktivləşdirilməsinə ehtiyac var və insanlar da bu prosedə aktivlik göstərməlidir”.

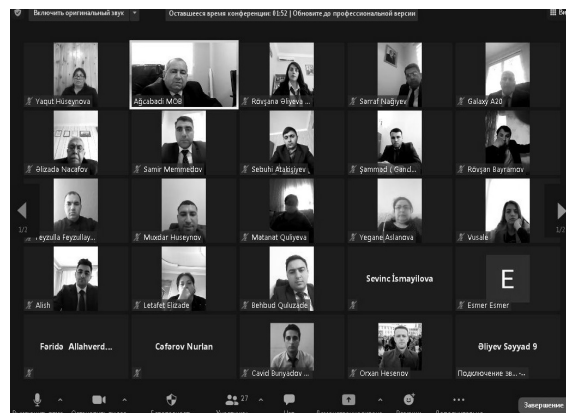

YAP Ağcabədi rayon təşkilatının, Ağcabədi rayon icra hakimiyyətinin, Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin Ağcabədi bölgəsi üzrə şöbənin, Ağcabədi rayon gənclər və idman idarəsinin nümayəndələrinin iştirakı ilə 31 mart Azərbaycanlıların Soyqırımının 103-sü ildönümü mü-nasibətilə videokonfrans keçirilib.

Konfransı YAP Ağcabədi rayon təşkilatının aparat rəhbəri Nazim Bünyatov açaraq 1918-ci ildə mart ayının 30-dan aprel ayının 3-ək erməni millətçilərinin Bakı şəhəri, Şamaxı, Quba, Xaçmaz, Lənkeran, Salyan, Zəngəzur, Qarabağ, Naxçıvanda və digər bölgələrdə törətdikləri kütləvi qətlər, talan və etnik təmizləmələr aparması barədə məlumat verib. O qeyd edib ki, həmin dövrdə ermənilərin törətdikləri vəhşiliklər, xüsusi amansızlıqla törədilmiş, dəhşətli hadisədir. Ermənilərin əsrlər boyu məqsədyönlü olaraq xalqımıza qarşı et-

Ağcabədidə 31 Mart Azərbaycanlıların Soyqırımı Gününə həsr olunmuş videokonfrans keçirilib

nik təmizləmə və soyqırımı siyasəti faktları, rəqəmlər, sənədlər və arxiv materialları ilə sübut edilib. Ermənilərin Azərbaycanda törətdikləri soyqırım hadisələrinin yaddaşlarda qalması, gələcək nəsillərə ötürülməsinə rəsmi yanaşma baxımından Azərbaycanın Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin 26 mart 1998-ci il tarixli Sərəncamı ilə 31 mart Azərbaycanlıların Soyqırımı Günü kimi qeyd olunması çox böyük siyasi əhəmiyyət daşıyır. N.Bünyatov çıxışında onu da qeyd edib ki, ermənilərin yüz illər boyu davam edən vəhşiliyinin cavabı 44 günlük Zəfər Müharibəsində verildi. İstər çar Rusiyası dövründə, istər bolşevi-

zim, istərsə də sovet dövründə Xocalıda törədilən soyqırımında amansızlıqla qətlə yetirilən soydaşlarımızın qisası alındı. Bu qələbə ölkə rəhbərliyi, Ordu və xalqın sarsılmaz ittifaqı nəticəsində əldə edildi.

Tədbirdə Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin Ağcabədi bölgəsi üzrə şöbə müdiri Əlizadə Nəcəfov, rayon Heydər Əliyev Mərkəzinin direktoru Rövşanə Əliyeva, Ağcabədi rayon gənclər və idman idarəsinin rəis müavini Eldəniz Qənbərov, gənc YAP fəali Əliş Həsənlı, Ağcabədi rayon icra hakimiyyəti yanında yetkinlik yaşına çatmayanların işləri üzrə və hüquqlarının müdafiəsi üzrə komissiyasının məsul katibi Vüsalə Məmmədova çıxış edərək mövzu ilə əlaqədar öz fikirlərini konfrans iştirakçıları ilə bölüşüblər.

DOST mərkəzləri tam şəffaf mexanizmlər üzərində qurulub

Davamlı inkişafı və spesifik milli inkişaf modeli ilə tanınan Azərbaycanın uğurlu inkişafı təmin edilib, həyata keçirilən siyasi-iqtisadi idarəçilik modeli nəticəsində, ölkəmizdə bütün sahələrdə uğurlar və yeniliklər əldə olunub. Azərbaycan modeli dünya ölkələri üçün nümunəyə çevrilib. Azərbaycanı həyata keçirilən iri layihələr, islahatlar bir daha təsdiqləyir ki, ölkəmizin gələcəyi, əhalinin həyat səviyyəsinin yüksəldilməsi, güzəranının yaxşılaşdırılması sahəsində atılan addımlar insanların xoşbəxt gələcəyinin təminatına yönəldilib.

Müasir dövrümüzdə Prezident İlham Əliyevin sosial islahatlar proqramının əsas hədəfi dövlət sosial xidmətlərinin innovativ yanaşmalara əsaslanan modern, çevik və optimal mexanizmlər üzərində qurulması, xidmətlərdə sosial ədalət, şəffaflıq, ünvanlılıq, əlçatanlıq və bərabərlik prinsiplərinin təmin edilməsidir. Ölkə başçısının "Əhalinin məşğulluğu, əmək, sosial müdafiə və təminat sahələrində idarəetmənin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında" Fərmanı ilə Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində yaradılan Dayanıqlı və Operativ Sosial Təminat (DOST) Agentliyinin məqsədi də hər bir Azərbaycan vətəndaşının yanında olmaq, məşğulluq, əmək, əlillik və sosial müdafiə sahələrində xidmətlərin keyfiyyətinin yüksəldilməsi, bu xidmətlərdə şəffaflığın artırılması, innovativ həllərin tətbiqi və vətəndaş məmnunluğunun təmin edilməsidir. Azərbaycanın Birinci xanımı Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü və Prezident İlham Əliyevin Fərmanı ilə Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində yaradılan agentliyin sayca 4-cü DOST Mərkəzi də artıq istifadəyə verildi. Bakının Binəqədi rayonu, Ziya Bünyadov prospektində yerləşən 4 saylı DOST Mərkəzinin açılışında Prezident İlham Əliyev iştirak edib.

DOST Agentliyi Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyevanın dövlət sosial xidmətlərinin vahid platformadan, "bir pəncərə"dən, tam şəffaf, operativ, vətəndaş rahatlığı, nəzakətlik prinsipi və sadə prosedurlar əsasında təqdim olunması təşəbbüsünün nəticəsidir. Yeni istifadəyə verilən DOST Mərkəzi əhaliyə pensiya, sosial sığorta, sosial müavinət, əlillik, əmək və məşğulluq, övladlığa götürmə, bank, notariat, həmçinin Tibbi Sosial Ekspertiza sahələri üzrə bütövlükdə 132 xidmət göstərəcək. Mərkəzdə 230 nəfərdən çox əməkdaş, habelə "Könüllü DOST" proqramı üzrə 50 nəfər könüllü gün ərzində orta hesabla 800 vətəndaşın qəbulunu həyata keçirəcəkdir. "DOST" Mərkəzinin tərkibindəki "Çağrı Mərkəzi" ölkə üzrə gündəlik 5 minədək

zəng qəbuluna şərait yaradır. "ART School" - "İnklüziv İncəsənət Məktəbi" isə ildə orta hesabla 150-200 əlilin təlimlərdən keçməsinə imkan verəcək. İndiyədək DOST mərkəzlərində xidmət göstərilən 330 mindən çox şəxsin məmnunluq dərəcəsi 97,2 faiz təşkil edir.

Yaxın zamanda Abşeronda növbəti DOST Mərkəzi açılacaq. Quba, Sabirabad, Gəncə, Sumqayıtda da artıq bu istiqamətdə iş gedir. Ümumilikdə 16 regional mərkəzin yaradılması planlaşdırılır və önəmli prioritetlərdən biri də işğaldan azad olunmuş ərazilərimizlə bağlıdır ki, Prezident İlham Əliyevin tapşırığına uyğun olaraq artıq Şuşada DOST Mərkəzinin yaradılması ilə bağlı işlərə başlanılıb. Azərbaycanda əhalinin sosial-rifah halının yüksəldilməsi, sosial məsələlərin həlli, həssas qrupların hərtərəfli dövlət qayğısı ilə əhatə olunması istiqamətində görülən işlər Prezident İlham Əliyevin daim diqqət mərkəzindədir. Təsəffü deyil ki, bu istiqamətdə həyata keçirilən tədbirlər ölkəmizdə etibarlı sosial müdafiə sisteminin formalaşmasına imkan yaradıb. Azərbaycan vətəndaşları mərkəzin məşğulluq, pensiya, sosial müavinət və təqaüdlər, sosial xidmətlər, əlillik, tibbi-sosial ekspertiza və reabilitasiya, sosial sığorta, əmək münasibətləri, həmçinin, sosial-hüquqi, sosial-məişət xidmətləri, sosial-pedaqoji və s. sahələr üzrə xidmətlərindən rahatlıqla yararlanırlar. Beləliklə, mərkəz vətəndaşların nazirlik üzrə bütün xidmətlərdən "bir pəncərə"yə müraciət etməsinə və "bir pəncərə"dən faydalanmasına imkan verir. Mərkəz vətəndaşlara məsləhət və məlumat xidmətləri də göstərməklə, onların bilavasitə, telefon və ya internet vasitəsilə müraciətləri əsasında, səyyar və digər üsullarla xidmətlərini həyata keçirir. Bu, "DOST" mərkəzlərinin ölkəmizin dövlət sosial xidmətləri sahəsində "ASAN xidmət"dən sonra Azərbaycanın yeni brendinə çevrilib. DOST layihəsi, artıq özünün dövlət sosial xidmətlərinin innovativ yanaşmalar əsasında, tam şəffaf mexanizmlər üzərində qurulması ilə ölkəmizin bu sahədə yeni brendini formalaşdırıb. Cənab İlham Əliyevin vurğuladığı kimi DOST mərkəzlərinin yaradılması sosial siyasətimizin mahiyyətini göstərir. Əlbəttə ki, Azərbaycanda həyata keçirilən sosial siyasətin əsas məqsədləri əhaliyə göstərilən xidmətlərin keyfiyyətinin artırılması və əhalinin rifah səviyyəsinin yüksəldilməsidir. Bu istiqamətdə aparılan islahatlar, görülən işlər dövlətimiz vətəndaşının mənafeyinə xidmətini ifadə edir.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

Avropa İttifaqında vaksin qarşılıqlı mübadiləsi

Berlin Rusiyanın "Sputnik V" peyvəndinin Avropa İttifaqına tədarükü ilə bağlı Moskva ilə əməkdaşlıq ideyasını irəli sürür, Paris isə buna qarşı çıxır. "Monde" qəzeti, Almaniyanın Rusiya ilə "əməkdaşlıqda israr etdiyini", Fransanın isə "müqavimət göstərdiyini" yazır. Ümumiyyətlə, qəzetin qeyd etdiyi kimi, Rusiya peyvəndi məsələsi Avropa İttifaqında bölünmə yaradıb. Avropa Komissiyasının hələ "Sputnik V"-nin istehsalçısı ilə danışıqlar aparmadığı, ancaq bəzi Avropa mənbələrinin bunun özünü çox gözəlməyəcəyinə inandığı bildirilir. RİA Novosti xəbər verir ki, Almaniya da daxil olmaqla bəzi Aİ dövlətlərinin "Sputnik V" vaksininin alınması üçün təzyiç göstərdikləri vurğulanır. Bu vaksinin effektivlik göstəricisinin digərlərindən daha yüksək olması və qiymətinin daha münasib olması qeyd olunur.

Qeyd edək ki, Rusiya prezidenti Vladimir Putin, Almaniya kansleri Angela Merkel və Fransa prezidenti Emmanuel Makron videokonfrans vasitəsilə danışıqlar aparıblar. Kremlin verdiyi məlumata görə, "Rusiya vaksini "Sputnik V"-nin Avropa İttifaqında qeydiyyatı perspektivlərini, bu dərmanın Aİ ölkələrində mümkün tədarükü və birgə istehsalını" müzakirə ediblər. Almaniya Nazirlər Kabineti və Yelisey Sarayının mətbuat xidməti peyvəndin qiymətləndirilməsinin digər peyvəndlərə tətbiq olunan eyni standartlara uyğun olaraq aparıldığını qeyd edib.

Elçin

Aİ ilə sıx əməkdaşlıq yeni geosiyasi çağırışlarda prioritet olmalıdır

"Avropanın Rusiyadan enerji asılılığını aradan qaldırmaq üçün ABŞ-ın apardığı siyasət İttifaqın güclənməsinə və Moskvadan asılılığına son qoymasına əsaslanır. Son 15 il ərzində Rusiyanın əsas gəlir mənbəyi Avropaya satdığı qazdan formalaşır. Bu gün İttifaqın 40% qazlaşmasını Rusiyanın Qazprom şirkəti həyata keçirir. Avropaya çəkilən neft və qaz kəmərləri Rusiyanın Avropanın təhlükəsizliyini təhdid edəcək bir faktora çevrilib". Bunu SİA-ya açıqlamasında politoloq Məhəmməd Əsədullazadə deyib.

Politoloq bildirib ki, Avropaya qaz satışından daxil olan maliyyə hesabına Rusiya öz hərbi imkanlarını genişləndirib, Avropanın təhlükəsizliyini təhdid edəcək bir siyasət reallaşdırıb və bu siyasət hazırda davam etməkdədir: "Ukraynanın Şərqi işğal, Kırımın annexiyası və Baltıqyanı ölkələrin təhdid edilməsi, Avropanın Rusiyaya qarşı birlik şəkilində fəaliyyət göstərməməsindən qaynaqlanır. Rusiya Avropanın ayrı-ayrı ölkələri və siyasətçiləri ilə sıx əlaqələr quraraq özünə qarşı birləşin dayanıqlılığını və vahid fikir formalaşmasına zərbə vurub. Putinin bu siyasəti bu illər ərzində səmərə verdiyini qeyd etmək olar. Məhz Putin Avropanın öz pulu ilə, Avropanı vurur. Rusiya məhz Avropada geniş şəbəkə quraraq bu ölkələrin mətbuatına da təsir edə bilir. Bu da informasiya savaşında Rusiyanın əlində ən böyük imkanlardan biridir. Rusiya Almaniya, Fransa və İtaliyada siyasi və ictimai formasiyaları idarə edə bilir və bu ölkələrin mətbuatından geniş istifadə etməklə, qonşu ölkələrə qarşı Avropanın siyasətinə təsir edə bilir. Burada Almaniya əsasən birinci yerdə gəlir. Almaniya Rusiyanın Avropada siyasi və enerji maraqlarının təmin olunmasında əsas ölkədir. Demək olar ki, Rusiyanın apardığı siyasət Avropanın siyasi sefrasını zədələyib. Məhz Şərqi Tərəfdaşlığı ölkələrinə qarşı siyasətin formalaşması, Ukraynaya qarşı kəskin mövqe tutulmaması, birbaşa Moskvadan idarə edilir".

M.Əsədullazadə vurğulayıb ki, bu yaxınlarda Azərbaycan əleyhinə Almaniya mətbuatında proqramlar birbaşa bu ölkədə Rusiyanın təsiri ilə reallaşdırılıb: "Rusiya məhz Avropa mətbuatı vasitəsilə onunla əlaqələrə önəm verən qonşularına qarşı informasiya savaşını aparır. Məqsəd bu ölkələrlə Avropa İttifaqı arasında uçurum yartamaqdır. ABŞ-da C. Baydenin prezident seçilməsi ABŞ-Avropa əlaqələrinin normallaşmasına və Rusiyaya qarşı vahid cəbhədə birləşməsinə gətirib çıxarır. Məhz martın İttifaqın 25-26 keçirilən zirvə görüşündə Baydenin iştirakı və verdiyi mesajlar Avropanın Rusiyaya qarşı Vaşinqtonla eyni xətti davam etdiriləcəyinə hesablanır. Bundan sonra Rusiyaya qarşı sanksiyaların kəskinləşəcəyi, Rusiyanın Avropanın Şərqi işğal və Ukraynada vəziyyəti kəskinləşdirəcəyi gözlənilir. Beynəlxalq müstəvidə Qərblə Rusiya arasında davam edən konfontrasiya Azərbaycana da mənfi təsirləri qaçılmaz olacaq. Ona görə də Azərbaycan Avropa İttifaqı ilə əməkdaşlığı inkişaf etdirməli və çərçivə sazını imzalamalıdır. Yeni siyasi nizamın formalaşması fonunda ABŞ- Avropa Birliyi bu posesdə Rusiya-Çin tandeminə qalib gələcək. Milli Cəbhə partiyası olaraq Azərbaycanın Avropa İttifaqı ilə çərçivə sazını yubanmadan bağlanması maraqlıdır. Çünki, regionda vəziyyət hər keçən gün dəyişir. Rusiyanın aqressiyası müdafiəsiz və zəif ölkələrə qarşı daha da amansız olur. Ona görə də Avropa ilə sıx əməkdaşlıq yeni geosiyasi çağırışlarda prioritet olmalıdır".

Aysel Məmmədova

Azərbaycan Respublikasının ərazisində COVID-19 ilə bağlı son vəziyyət	
Ümumi	Bu gün 01.04.2021
Ümumi yoluxmaların sayı	263961
Yeni yoluxmaların sayı	2248
Ümumi sağlamların sayı	238985
Yeni sağlamların sayı	860
Aktiv xəstə sayı	21383
Reabilitasiya edilmiş sayı	14375
Ümumi vəfat sayı	288033
Reabilitasiya edilmiş sayı	26
Ümumi ölənlər sayı	3593

Daha 2 248 nəfər COVID-19-a yoluxub 26 nəfər vəfat edib

Azərbaycan Respublikasında koronavirus (COVID-19) infeksiyasına 2 248 yeni yoluxma faktı qeyd alınıb, 860 nəfər müalicə olunaraq sağalıb. Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahdan SİA-ya verilən məlumata görə, COVID-19 üçün götürülən analiz nümunələri müsbət çıxmış 26 nəfər vəfat edib.

İndiyədək ölkədə ümumilikdə 263 961 nəfərin koronavirus infeksiyasına yoluxması faktı müəyyən edilib, onlardan 238 985 nəfər müalicə olunaraq sağalıb, 3 593 nəfər vəfat edib, aktiv xəstə sayı 21 383 nəfərdir. Son sutka ərzində yeni yoluxma hallarının müəyyənləşdirilməsi ilə əlaqədar 14 375, ötən müddət ərzində isə ümumilikdə 2 888 033 test aparılıb.

İnternet xəstəlik, mobil telefon asılılıq yaradır

Əgər ağıllı, qaydalara və tövsiyələrə uyğun yeni texnologiyalardan istifadə olunsa, insanlar bu sistemdən az ziyan çəkə bilər

Müasir dövrün yenilikləri, təəssüflər olsun ki, bəzən özü ilə ciddi, narahatedici problemlər də gətirir. Yəni texnologiyanın həm üstünlükləri, həm də mənfəət cəhətləri var. Deyək ki, internetin sürətlə inkişafı insanların düşüncəsinə, həyat tərzinə, yaşayışına müsbət təsirlər aşılayır. Ancaq internetdən, mobil telefonlardan çox istifadə bəzən asılılıq yaradır ki, bu da ağır psixi problemlər deməkdir.

Yəni əvvəllər bəzi insanlar daha çox narkotikadan və alkoqollu içkilərdən əziyyət çəkirdilərsə, bu gün artıq o kateqoriyadan olan insanların sırasına internetdən və mobil telefonlardan asılı olan insanlar da qoşulub.

Fakt budur ki, internetdən xoşməramlı məlumatların əldə edilməsi, mobil telefonlardan isə insanların bir-biri ilə əlaqə saxlaması üçün nəzərdə tutulur. Bir tələbə və ya tədqiqatçı alim, araşdırmaçı jurnalist Cənubi Afrikanın hansısa tayfası və ya Sakit Okeanın yeraltı dünyası ilə bağlı məlumat əldə etmək istəyirsə, bunun üçün kitabxanalarda günlərlə axtarış aparmasına ehtiyac yoxdur, sadəcə kompyuterin arxasına keçib, internet vasitəsi ilə istədiyi məlumatı əldə edə bilər. İnternet sayəsində dünyanın hər yerində yazılmış orijinal məzmunun istənilən mətnini tapmaq olar. Eləcə də, küçədə gəderken və yaxud xarici ölkələrdən birində olarkən mobil telefon vasitəsilə yaxınları ilə əlaqə saxlaya, onlarla hal-əhval tuta bilərsiniz. Halbuki, yaxın keçmişdə uzaq şəhərlərdə yaşayan qohumlarla əlaqə saxlamaq üçün gərəkdir ki, əvvəlcədən teleqram vurub, telefon danışıqı üçün gün, saat müəyyənləşdirilməli və həmin vaxtda poçta gedi-b, əlaqə saxlanılmalı idi. Amma bu gün üzücü problemlər arxada qalıb.

Mobil telefonda internet işləməyində insanlar narahat olur

Bu gün mobil telefon vasitəsilə istənilən an, istənilən şəxsə əlaqə saxlamaq mümkündür. Lakin mobil telefon ünsiyyət kommunikasiya vasitəsi kimi çoxlarımızda asılılıq yaradır. Çox zaman mobil telefonda internet işləməyində insanlar narahat olur, hay-küy salıb onun-bunun arxasınca təhqiramiz ifadələr səsləndirirlər. Elə gənclər var ki, bəzi kəndlərdə internet olmadığından o gözəl məkanlara getməkdən imtina edirlər. Gecə həyatı yaşayan gənclər də az deyil. Yeni bütün gecəni internet yazışmaları, söhbətləri ilə keçirən gənclər səhər açılında yuxuya gedib, gün batanda oyanırlar. Bir-iki tikə çörək yeyib, yenidən mobil telefonunda internetə qoşulub gecə həyatına

start verirlər. Bu isə gəncliyin sağlam həyat tərzinə ciddi zərbələr vurur. Hesab etmək olar ki, bu kimi ağırlı problemləri aradan qaldırmaq mümkünsüzdür. Çünki artıq cəmiyyətlər bu texnologiyadan asılı vəziyyətə düşüblər. Araşdırmalar təsdiq edir ki, mobil telefonlardan nəzərdə tutulan limitdən artıq istifadə edən insanlarda baş ağrısı, yorğunluq və sinir gərginliyi halları daha çox olur. Mobil telefonlardan daha çox istifadə yaddaşa, cinsi fəaliyyətə və psixoloji durumuna mənfəət təsirlər

telefonlarla danışan zaman bir dəqiqə ərzində insan beyninə 217 elektro-maqrnit impuls ötürülür. Təbii ki, bu "zərbə"lərə hamı tab gətirə bilmir.

İnternetdən istifadə edən uşaqlarda psixoloji problemlər yaranır

Tədqiqatlar təsdiq edir ki, məktəb yaşlarında olan uşaqların mobil telefonlardan istifadə etmələri onlara olduqca mənfəət təsir göstərir. Məhz bunu nəzərə alan mütəxəssislər 6-14 yaşda olan uşaqların mobil telefonlardan istifadə etməmələrini tövsiyə edirlər. İsveçdə aparılmış tədqiqatların nəticələrində aydın olub ki, 8-12 yaşlarında mobil telefonlardan istifadə edən uşaqlarda artıq 21 yaşlarında beyin şişləri, 18 yaşdan sonra mobil telefonlardan istifadə edənlərdən beş dəfə çoxdur. Tayvanlı alimlərin araşdırmaları

olub ki, 6-7 yaşında uşaqların, yəni birinci sinif şagirdlərinin arasında uzaq görmə qabiliyyəti zəif olanlar 21 faizdirsə, yeddinci sinif şagirdləri arasında bu 65 faiz təşkil edir. Bu isə həmin yaşda olan uşaqların mobil telefonlardan daha çox istifadə etmələrinin nəticəsidir. Bu baxımdan demək olar ki, mobil telefonla daha çox uşaqların həyatına və gələcək inkişafına daha çox mənfəət təsir göstərir. Amma razılaşa bilərsiniz ki, bu gün elə valideynlər var ki, 2-3 yaşlı uşaqlarının mobil telefonlardan istifadə etmələrindən fəxrle danışirlər. Hətta 2 yaşlı övladına bahalı çoxfunksiyalı telefon alan valideynlər də var. Bununla həmin valideyn anlarını ki, artıq övladının sağlamlığına təhlükənin əsasını qoyur. Rusiya alimlərinin uzun müddət 5-12 yaşlı uşaqlar üzərində apardıqları araşdırmalar zamanı məlum olub ki, telefon istifadə edən uşaqlar mobil telefon istifadə etməyən yaşlıları ilə müqayisədə daha çox diqqət və yaddaş pozğunluğu, huşunuitirmə kimi hallarla qarşılaşırlar. ABŞ-da 1990-cı illərin sonunda doğulmuş 13 min uşaq üzərində araşdırma aparılıb. Müəyyən olunub ki, hamı ilə ikən gündə 2-3 dəfə mobil telefon istifadə edən anaların uşaqlarında davranış pozğunluğu 54 faiz yüksək olur. Uşağa 7 yaşından əvvəl mobil telefon verilirsə, onda davranış pozğunluğu 80 faiz daha çox yaranır.

Bir sözlə, dünya dəyişir. İnsanların həyat və yaşayışına təsir edən yeni texnologiyalar yaranır. Yuxarıda qeyd etdiyim kimi, yenilik özü ilə ciddi problemlər də gətirir. Əgər ağıllı, qaydalara və tövsiyələrə uyğun yeni texnologiyalardan istifadə olunsa, insanlar bu sistemdən az ziyan çəkə bilər. Əks halda yeni texnologiyalar ağır fəlakətlər yarada bilər.

İ.ƏLİYEV

Bir doza vaksin bölünərək iki nəfərə vurulur?

“Sosial şəbəkələrdə yazılan hər bir fikrə hörmətlə yanaşsın, çünki hər bir insanın öz fikrini bildirmək hüququ var”.

Bunu APA-ya TƏBİB-in xəstəliklərin profilaktikası və kontrolu departamentinin rəhbəri Yaqut Qarayeva deyib.

TƏBİB rəsmi bir doza vaksinin bölünərək iki nəfərə vurulması barədə iddialara münasibət bildirərək deyib ki, vətəndaşların hər hansı neqativ hadisə ilə bağlı konkret şikayəti varsa, bunun üçün mütləq rəsmi şəkildə müraciət etməlidir: “Bunu ümumi şəkildə qeyd etməməlidirlər. O zaman biz hadisəni araşdırma bilmirik. Bu gün səhiyyə sistemində 100 mindən çox insan çalışır. Respublikanın hər rayonunda məntəqələr açmışıq və vaksinasiya prosesi gedir. Əgər hər hansı məntəqədə nöqsanla qarşılaşırsanız, mütləq onu konkret şəkildə bildirməlidirlər və bu, araşdırılmalıdır. Mənfəət hallar xüsusi orqanlar, bu işlə məşğul olan insanlar tərəfindən araşdırılmalıdır”.

Y. Qarayeva qeyd edib ki, bu gün Azərbaycanda vaksin çatışmazlığı yoxdur: “Ölkəmiz ilk günlərdən vaksinlə bağlı bütün istiqamətlərdə danışıqlar aparır”.

Departament rəhbərinin sözlərinə görə, bir doza vaksinin bölünərək iki nəfərə vurulması ilə bağlı heç bir rəsmi şikayət almayıblar: “Biz də bunu sosial şəbəkələrdə oxumuşuq. Neqativ hallar daha çox növbələrlə bağlı olur. İnsanların bir yere kütləvi toplanması ilə bağlı şikayətlər var. Bəzən şəkillər də göndərilir. Xüsusən havalar soyuq olanda insanları açıq havada gözləyə bilmirdik. Amma çalışırıq ki, məsələyə dərhal reaksiya verək. Hansı rayonda, hansı məntəqədə belə hadisə baş veribsə, dərhal məntəqənin rəhbərləri ilə əlaqə saxlayırıq. Orada vəziyyəti tənzimləməyə, insanlar arasında sosial məsafənin gözlənilməsinə çalışırıq”.

“Hamılıqla vaksinləşmə prosesinə qoşulsaq...”

“COVİD-19 pandemiyası yayılmağa başlayanda virusun təsirini azaltmaq, bu bələdan daha az itki ilə çıxmaq üçün Azərbaycanda profilaktik tədbirlər görüldü. Artıq bir ildir ki,

bu tədbirlər davam edir. Azərbaycanda koronavirus qurbanlarının sayının digər ölkələrlə müqayisədə xeyli az olması da ilk növbədə bununla bağlıdır”. Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında Jurnalist Araşdırmaları Mərkəzinin sədri, yenisabah.az saytının baş redaktoru Seymur Verdizadə deyib.

Qeyd edib ki, Azərbaycan xalqı savadlı olduğu üçün təhlükəni vaxtında dərk etdi, dövlət tərəfindən tətbiq olunan məhdudiyətləri anlayışla qarşıladı: “Eyni fikri vaksinləşmə prosesinə də şamil etmək olar. Bu gün Azərbaycan peyvənd olunan əhəlinin sayına görə MDB məkanında birinci yerdədir. Hesab edirəm ki, bayram tətili arxada qaldığı üçün qarşıdakı günlərdə bu proses daha geniş vüsət alacaq. Çünki peyvənd olunanlar olunmayanlara çağırış edir, onları həvəsləndirir. Təbii ki, bu prosesdə KİV-lərin rolunu danmaq olmaz. Yüksək səviyyədə təşkil olunan təbliğat kampaniyası da öz bəhrəsini verir”.

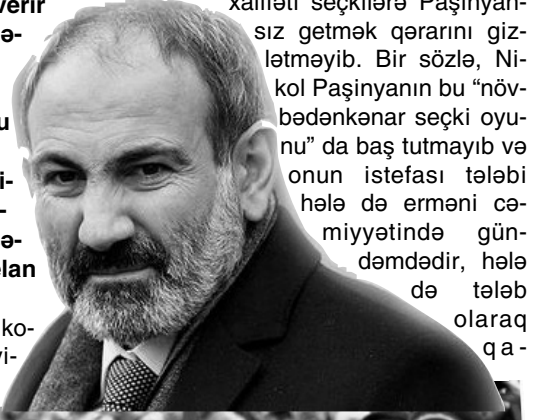
Seymur Verdizadə deyib ki, peşə fəaliyyəti ilə əlaqədar olaraq peyvəndlənmə kampaniyasını yaxından izləyir: “Yaradılan şərait, tətbiq olunan mexanizm qənaətbəxşdir. Hamılıqla vaksinləşmə prosesinə qoşulsaq, bu bələdan daha az itkiylə çıxma bilərik”.

Paşinyan bu gün istefa verir və siyasətdən gedir ?

“Nikol Paşinyan istefasını və siyasətdən getdiyini bu gün elan edəcəkmi?”. SİA Ermənistan məxsus armenianreport.com saytında yayımlanan məlumat istinadən xəbər verir ki, bu barədə “Joxovurd” qəzeti öz mənbələrinə istinadən yazır. Qəzet yazır ki, baş nazir Nikol Paşinyan bu gün istefa verəcək. Qəzetin yazdığına görə, Paşinyan siyasətdən getdiyini və parlament seçkilərində heç bir şəkildə iştirak etməyəcəyini elan edəcək.

“Baş nazirin bir gün əvvəl komandası ilə bir yığıncaq keçirdiyini, ona ümid etməməli

cəmiyyəti Nikol Paşinyanın istefası tələbi ilə demək olar ki, hər gün etiraz aksiyası keçirib və onun istüfa verməsində ısrarlı olduğunu bildirib. Baxmayaraq ki, baş nazir növbədənən seçkilər barədə bəyan edib, Ermənistan müxalifəti seçkilərə Paşinyansız gətmək qərarını gizlətməyib. Bir sözlə, Nikol Paşinyanın bu “növbədənənər seçki oyunu” da baş tutmayıb və onun istefası tələbi hələ də erməni cəmiyyətində gündəmdədir, hələ də tələb olaraq

olduqlarını burada açıq şəkildə söylədiyini, artıq heç bir siyasi prosesdə iştirak etmək istəmədiyini öyrəndik.

“Mülki Müqavilə” partiyasının idarə heyəti üzvləri Paşinyanı razı salmağa çalışsalar da, baş nazir öz qərarında ısrarlı olduğunu deyib. Nikol Paşinyan hətta gələcəkdə nə edəcəyini belə söyləmək istəməyib”, deyə qəzet yazır.

Xatırladaq ki, Ermənistan tərəfinin təxribatları nəticəsində başlayan və 44 gün davam edən müharibənin məntiqi nəticəsindən, yəni, Ermənistanın rüs-vayçı məğlubiyyətindən sonra erməni

lır.

Görünür, Nikol Paşinyan erməni cəmiyyətində nüfuzunun sifira enməsindən mütləq şəkildə əmin olub və məsələni uzatmaqdan vaz keçib. Heç şübhəsiz ki, erməni baş nazirin öz postundan istefası barədə çoxdandır yayılan sözsöhbətlər belə əsaslı idi. Hazırda erməni nəşrinin öz mənbələrinə istinadən Nikol Paşinyanın istefa edəcəyi barədə yazması da təsdiqləyir ki, baş nazirin istefası qaçılmazdır və gözləniləndir.

İnam Hacıyev

“Paşinyan Rusiyaya uyğun mövqe tutur”

Azərbaycan bir daha beynəlxalq aləmə regional əməkdaşlığa və rabitə açılışlarına hazır olduğunu göstərir. Belə ki, ölkə Prezidenti İlham Əliyev Türkdillli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının qeyri-rəsmi zirvə toplantısındakı çıxışı zamanı müharibənin başa çatdığını və artıq yeni imkanlar yarandığını, bunların arasında ən əhəmiyyətli nəqliyyat imkanlarının olduğunu xüsusilə vurğuladı. Söhbət Zəngəzur dəhlizinin açılması mümkünlüyündən gedir.

Eyni zamanda, İrəvanın da bu məsələdə loyallıqdan çıxış etməsi və nəticə etibarlı ilə yararlanması cəhdləri nəzərdən yayınmır. Lakin bütün bunlara baxmayaraq bəzi açıq suallar qalır və bununla bağlı Rusiyanın analitiki, iqtisadi məsələlər üzrə mütəxəssis Vladislav İsayev maraqlı detallara toxunub.

“Robert Koçaryan Moskvadakı dəstəyini itirir”

SİA xəbər verir ki, rusdillli Caliber informasiya analitik mərkəzinin suallarını cavablandıran rusiyalı mütəxəssis hesab edir ki, hazırda Ermənistanda vəziyyət, növbədənənər parlament seçkilərinin nəticələrindən də çox asılıdır. Lakin revanşistlərin iddialarından sonra onların hakimiyyətə yiyələnmək şanslarının da olmasını nəzərə alarsaq, bu zaman Ermənistanın mövcud iqtidarının loyallığını müxalifətlərin radikalçıları ilə dəyişiləcəyini görə bilərik.

“Nikol Paşinyan çıxışını bu cür davam etdirərsə, iqtisadi yaxşılaşdırmağa yönəlmiş nəqliyyat dəhlizlərinin açılmasına razılıq verəcək. Ermənistan baş naziri müharibə deyil, iqtisadi inkişaf tərəfdarı olan Rusiyaya uyğun bir mövqe tutur. Onun rəqibləri, yeni Ermənistanın ikinci prezidenti Robert Koçaryanı dəstəkləyən qüvvələr isə əksinə, Moskvadakı dəstəklərini itirirlər”, deyə rus iqtisadçısı bildirib.

Anlitik: “Ermənilər yalnız Azərbaycana qarşı deyil, Rusiyaya, Qərbə qarşı da aqressiya nümayiş etdirirlər”

İsayev Ermənistandakı rəngli inqilab mümkünlüyünə də toxunub və mövcud risklərin olduğunu istisna etməyib. Amma bütün hallarda inqilabın olmayacağı qənaətində olduğunu bildirib. O, bunu belə əlqələndirib ki, bu gün postmüharibə Ermənistanında emosiyalar üstünlük təşkil edir və ermənilər yalnız Azərbaycana qarşı deyil, Rusiyaya, Qərbə qarşı da aqressiya nümayiş etdirirlər. Lakin bunların hamısı geridə qalacaq, yalnız Nikol Paşinyanın hakimiyyəti əlində saxlayacağı halda.

“Bir daha təkrar edirəm, Nikol Paşinyan erkən seçkilərdə etimad mandatı alsa, mənə elə gəlir ki, Ermənistan regional layihələrə mane olmayacaq, iqtisadiyyat öz sözünü deyəcək”, Vladislav İsayev İrəvanın bundan başqa çıxış yolunun olmadığını bildirib.

Rövşən RƏSULOĞ

Ermənistanda seçkilər: Paşinyanın rəqibləri kimlərdir?

“Gallup”ın dünən keçirdiyi sorğunun nəticələri onu göstərir ki, erməni cəmiyyətində hələ ki, Paşinyana güclü alternativ yoxdur. Hazırkı baş nazir bütün sorğularda 30 faizin üzərində nəticə göstərir ki, bu da təkbaşına olmasa da, koalisiyalı hakimiyyət qurmağa kifayət edir. Bunu Trend-ə politoloq Ceyhun Əhmədli deyib.

C.Əhmədli bildirib ki, sonuncu sorğuda maraqlı bir detal diqqətdən yayınmadı: “Belə ki, revanşist qüvvələr kimi xarakterizə etdiyimiz siyasi qruplar ümumilikdə 11 faizdən yuxarı nəticə göstəriblər. Halbuki, əvvəlki sorğularda həmin qüvvələrə ümumi respondent etimadı 3-4 faizdən yuxarı olmurdu. Görünür, revanşist ideyaların təbliği ictimai rəyə təsirsiz ötürülməmişdir. Digər tərəfdən isə müharibə və pandemiyanın səbəb olduğu sosial-iqtisadi gərginlik dərinləşdikcə Paşinyanın reytinginin aşağı düşməsi qaçılmaz olur. Xatırladım ki, “Gallup”ın əvvəlki ay keçirdiyi sorğu ilə müqayisədə Paşinyanın reytingində 3 faiz azalma özünü göstərir”.

Politoloqun sözlərinə görə, ötənaykı sorğu ilə müqayisədə “heç kime səs verməyəcəm” deyənlərin faiz nisbətinin aşağı düşməsi, bunun paralelində isə revanşistlərin daha yüksək reyting göstərməsi ondan xəbər verir ki, narazı təbəqə müxalifətə doğru meyillənməkdədir:

“İndi Paşinyanın əsas məqsədi həmin narazı kontingenti (hansı ki, 26 faiz kimi böyük rəqəmdən gedir) özünə qismən yaxınlaşdırmaqdır. Sorğuların nəticələri həm də onu göstərdi ki, kime səs verməkdə qərarlı qalan erməni respondentlər təqribən 20 faiz təşkil edir. Dolayısı ilə erməni əhalisinin ümumilikdə 46 faizi hazırkı siyasi qüvvələrin heç birinə inanmır. Bu fakt isə öz-öz-lüyündə yaxın gələcəkdə hakimiyyət böhranının yaşana biləcəyindən xəbər verir. Ən sadə formada ifadə etsək, indiki məqamda formalaşacaq hakimiyyət əhalinin təqribən yarisinin (46%) iradəsini ifadə etməyəcək.

“Gallup”ın sorğusunda diqqəti cəlb edən digər maraqlı məqam da odur ki, erməni əhalisinin təqribən 30 faizi qarşıdan gələn seçkilərin ədalətli keçirilməyəcəyini bildirir. Güman ki, həmin kontingentin böyük hissəsi ümumiyyətlə seçkilərdə iştirak etməyəcək. Çünki seçkilərin şəffaf keçirilmədiyini deyən şəxsin səsvermə məntəqələrinə gələcəyini gözləmək sadələşmədir. Maraqlı nüans isə həmin 30 faizin içərisində hansı siyasi qüvvələrə inamın daha çox olmasıdır.

Təcrübə onu göstərir ki, seçkilərin ədalətli keçirilməyəcəyini düşünən insanlar adətən müxalifətin tərəfdarları olur. Bu baxımdan, seçki günü müxalif mövqeli insanların səsvermə məntəqələrinə güclü axın etməyəcəyini proqnoz edə bilərik. Ümumiyyətlə, Ermənistandakı, revanşist qüvvələr demokratik seçki mühitində xeyli yad insanlardır. Onlar daha çox güc yolu ilə hakimiyyəti devirmək təcrübəsinə istinad etməyin tərəfdarıdır. Bu da Paşinyan üçün əlavə üstünlükdür”.

Erməni maliyyəsindən bəhrələnən siyasi mühacirlər

Artıq uzun müddətdir ki, özlərini Avropada gah siyasi mühacirlər, gah da mübariz insanlar kimi təqdim edən milli xainlər hələ də erməni lobbisinin xidmətində dayanaraq, canfəşanlıqla öz nöqərgiliklərini davam etdirirlər. Digər tərəfdən, bu gün AXCP sədri satqın Əli Kərimli, Cəmil Həsəni, Leyla Yunus, Xədicə İsmayıl və bu kimi erməni üfunəti verən parazitlər onları sosial şəbəkələrdə "qəhrəman" edərək özlərindən lap əndrəbadi ifadələr düzüb-qoşan xain əxlaqsızlardan başqa şey gözləmək olmaz. Çünki onlar...

Ermənidən betər erməni olanlar...

Və Azərbaycanın uğurlu inkişafından qıçıqlanan erməni lobbisinin maliyyəyələşdiyi bu əxlaqsız və satqınlar - Emin Milli, Orduxan Teymurxan, Tural Sadıqlı, Məhəmməd Mirzəli, Rafael Piriyev, Həbib Müntəzir, Vidadi İskəndərli, Sevinc Osmanqızı, Leyla Yunus kimi ünsürlər həyasızcasına çirkin əməllərindən hələ də əl çəkmirlər. Ancaq bu, real faktordur ki, gec-tez haqqı tapdalayanların aqibəti erməni köpəklərini gözləyən taleyi yaşayacaqlar. Bu gün danışıqını, fikrini cəmləşdirə bilməyən və özünü "hüquq müdafiəçisi" adlandıran Vidadi İskəndərli kimi bədbəxt və rəzillər sosial şəbəkələrdən "mitinq etməyin vaxtıdır", "Azərbaycanda hakimiyyət devrilməlidir" çağırışlar etməklə bir daha əxlaqsızlığını, mənəviyyətsizliyini, tərbiyəsizliyini nümayiş etdirir. Çünki heç bir halda sabah hansı addımları atacaqları barədə məlumatları belə yoxdur. Bu əxlaqsız və tərbiyəsizlər idarə olunanlardır. Və anlamırlar ki, o xeyalla-

Araz Əlizadə: "Siyasi mühacirlər" in ataları da, anaları da, arvadları da, uşağı da puldur"

rın üstünü artıq çoxdan toz basıb. Bir də haqq nazilər, amma üzüməz. Əgər bu gün dünya ictimaiyyətinin ermənilərin törətdikləri Xocalı soyqırımını pislədiyi indiki bir vaxtda Vidadi İskəndərli, Teymurxan Orduxan, Sevinc Osmanqızı, Leyla Yunus kimi erməni qulbəçələri Avropada ermənilərə dəstək olmaları göstərir ki, onların Azərbaycan hakimiyyətinə qarşı apardığı riyakar mübarizədə milli mənafeyə xidmət edən heç nə yoxdur. Diqqət edin: ermənilərin işğal etdikləri ərazilərimizdəki tarixi abidələrimizi, azərbaycanlıların uyuduqları qəbiristanlıqları dağıtmasını bütün dünya, hətta UNESCO və İSESCO kimi mötəbər beynəlxalq təşkilatlar pislədiyi və bunu vandalizm adlandırdığı halda bu erməni xislətli əxlaqsızlar iddia edir ki, ermənilər bizim qəbiristanlarımızı dağıtmayıblar. Çünki bu erməni puluna satılanlarda qeyrət və ləyaqət axtarıb tapmaq qətiyyətin mümkün deyil. Və əlbəttə ki, Orduxana haqq qazandırmaq üçün gərəkdir ki, vicdanın tam susmuş olsun. Ancaq vicdanın susduğu yerdə isə şeytan at oynadar və bu faktıdan sonra Avropada oturan bu əxlaqsızların ermənidən artıq erməni olması artıq şübhə doğurmur.

Araz Əlizadə: "Hər biri dişi çıxarılmış ilandır, dişləyə bilməsələr də, hümmək qabiliyyətinə malikdirlər"

ASDP sədri Araz Əlizadə "siyasi mühacirlər"lə bağlı bildirdi ki, ortaya qoymadıkları nə qalıb ki, təhqir də etməyəsən: "Əminliklə deyə bilərəm ki, sosial şəbəkələrdə təhqirəmiz ifadələrlə çıxış edən Vidadi İskəndərli, Qurban Məmmədov, Orduxan Teymurxan, Sevinc Osmanqızı, Leyla Yunus və bu kimi əxlaqsızlar ortaya qoymadıkları nə qalıb ki, təhqir də etməyəsən. Görünür, bu alçaqlara laşlar az verildiyi üçün mənəviyyətsiz və əxlaqsız mövqelərini ortaya qoyublar. Soruşa bilərsiniz ki, "laş" nədir? İtə verilən sıyığa laş deyirlər: "Vidadi İskəndərli elə bildirdi ki, ömrü boyu prokurorluqda işləyib rüşvət alacaq. Q.Məmmədov da elə bildirdi ki, böyük xidmətləri olub, ona yağlı əpbəy verəcəklər. Yeni bunların hamısı pul davası aparırlar. Bir sözlə, bunları nə Azərbaycan xalqı, nə öz valideynləri, nə də ki, azərbaycanlı uşaqların gələcəyi kimi məsələlərin heç biri maraqlandırmır. "Siyasi mühacirlər" in ataları da, anaları da, arvadları da, uşaqları da puldur. Bunlar pula görə hər şeyi satarlar. Əslində, onları ermənilərlə eyniləşdirmək erməniləri təhqir etmək deməkdir. Çünki onlar ermənidən də pisdir. Hər biri dişi çıxarılmış ilandır, dişləyə bilməsələr də, hümmək qabiliyyətinə malikdirlər, onlara insan demək mümkünsüzdür. Və erməni itinin yalağında yalağlananlar bilməlidirlər ki, Vətənin halal çörəyinə kəm baxıb, özgenin (həm də düşmənin) yalı ilə bəslənənləri tarix heç vaxt bağışlanmır".

Rəfiqə HÜSEYNOVA

"Türkdilli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının qeyri-rəsmi Zirvə Görüşündə, eləcə də digər bütün beynəlxalq tədbirlərdə Prezident İlham Əliyev Qarabağ məsələsinə hər zaman xüsusi önəm verir. Bu görüşdə də Prezident İlham Əliyev mühüm mesajlar verdi. Bu bir daha göstərir ki, hər zaman olduğu kimi Prezident İlham Əliyev üçün milli maraqlar prioritet təşkil edir və qəbul edilən bütün qərarlarda bu əsas xətt kimi götürülür". Bunu SİA-ya açıqlamasında millət vəkili Ceyhun Məmmədov deyib.

Onun sözlərinə görə, müharibədən əvvəl də bütün yerli və beynəlxalq tədbirlərdə Prezident İlham Əliyev mütləq Qarabağ məsələsinə, Azərbaycan üçün xüsusi əhəmiyyət daşıyan məsələlərə xüsusi önəm verirdi: "Prezident çıxışında müharibədə Azərbaycanın qələbəsini təmin edən amillər, Türkiyənin Azərbaycana dəstəyi, Zəngəzur dəhlizi ilə bağlı mühüm məsələlərə də geniş toxundu.

"Ermənistan bu xəritələrin Azərbaycan verilməsi üçün təzyiq edilməlidir"

bədə Azərbaycanın qələbəsi və üçtərəfli anlaşmanın imzalanması bölgədə yeni realıq yaratdı. Hazırda Azərbaycan Zəngəzur dəhlizi ilə bağlı yeni layihələr üzərində işləyir. Bu layihələr ümumilikdə bölgədə sülhün və təhlükəsizliyin təmin olunmasına, əməkdaşlığın inkişafına ciddi töhfələr verəcək.

Prezident Ermənistanın Azərbaycan tərəfinə minalarının xəritəsini verməməsi ilə bağlı məsələyə də xüsusi toxundu. Bu səbəbdən həm müliki vətəndaşlar, həm də hərbiçilər dünyalarını dəyişirlər. Bu Ermənistanın növbəti hərbi cinayətidir. Ermənistan törətdiyi bütün cinayətlərə eləcə də bu cinayətə görə cavab verməli olacaq. Ermənistan bu xəritələrin Azərbaycan verilməsi üçün təzyiq edilməlidir".

Ceyhun Rasimoğlu

Kandelaki, doğrudanmı, "utanır"?

Gürçüstanda doğulsa da qanı erməni qanı ilə qarışmış olan Tina Kandelaki jurnalist Vladimir Poznerin Tbilisidə gürcülərin ona qarşı təşkil etdikləri aksiyadan "utandığını" bildirib. Onun sözlərinə görə, televiziya aparıcısı Gürcüstan haqqında jurnalistə qarşı çıxan insanlardan daha çox şey bilir. SİA bu barədə rus mətbuatına istinad edir. "...Vladimir Poznerin gəldiyi "Tbilisi" otelində baş verənlərdən utanıram. Biz, gürcülər, hər zaman qonaqpərvər-

liyimizlə seçilmişik. Amma belə görünür ki, qonaqpərvər xalq olduğumuza inanmırıq. İndi də görürəm ki, Gürcüstanı ürkədən sevən bir insana qarşı biabırçı bir münasibət görmək üçün yaşamı-

şığı". Kandelakinin sözlərinə görə, gənc Pozner Gürcüstanı çox sevirdi.

Qeyd edək ki, bundan bir müddət əvvəl prezidentin mətbuat katibi Dmitri Peskov Poznerin Gürcüstan səfəri ilə əlaqədar Tbilisidəki etirazlara münasibət bildirmişdi. O, Kremlin gürcü millətçilərinin ruslara qarşı təcavüzkar hərəkətlərini keskin şəkildə qınadığını və Rusiya vətəndaşlarının bu ölkəyə səfər etməsinin təhlükəli olduğunu söyləmişdi. Maraqlıdır, Peskovun rus jurnalisti kimi təqdim etdiyi Pozner, gördən özü hansı millətdən olduğunu özü bilirmi?

Ağasəf Babayev

Elçin Bayramlı

"Azad seks" davası milli təhlükəsizlik kontekstində

Son vaxtlar cəmiyyətimizdə zorlamalar, fahişəlik, qadın alveri, boşanmalar, həyat yoldaşına xəyanət halları sürətlə artır. Mənəvi-əxlaqı DEQRADASIYA pik həddinə yaxınlaşır. Maddi dəyərlər mənəvi dəyərlərin önünə keçib. Bəs bu tendensiya kimlərdən, nələrədən qaynaqlanır?

Global mərkəzlərdən idarə olunan qruplar cəmiyyətimizdə əxlaqsızlığı normaya çevirmək, mənəvi dəyərləri tamam məhv etmək üçün var gücü ilə çalışır. Azərbaycanda onsuz da, qeyri-rəsmi fahişəxanalar çoxdur. Sadəcə bunlar ölkəni, BÜTÖVLÜKDƏ fahişəxanaya çevirmək istəyirlər.

Alt-şüurun dəyişdirilməsinə hesablanmış filmlərdə, seriallarda, şou proqramlarda, həmçinin internet portalının yaydığı materiallarda qadın azadlığı adı altında durmadan fahişəlik, boşanmalar, nighadankənar cinsi əlaqələr təbliğ olunur, həyat yoldaşına xəyanət etməyin yolları peşəkarcasına öyrədilir. Hamıya aydındır ki, burda ictimai, kütləvi təbliğatın böyük rolu var. Bəzi özəl televiziya və internet portalı cəmiyyətin bütün mənəvi-əxlaqı ehkamlarını məhv etməyi, ailə institutunu tam dağıtmağı qarşılarına məqsəd qoyublar. Bunların dediyindən belə çıxır ki, bizim cəmiyyətdə bəzi heyvanlarda olduğu kimi AZAD SEKS olmadığına görə çoxsaylı problemlər yaranır, məsələn toydan əvvəl müxtəlif oğlanlarla cinsi münasibətlərə girən qızlarla heç kim evlənmir, nəticədə fahişələr ortalıqda qalır.

Guya bu ölkədə fahişələrin bədənlerini satmasına əngəli var? Özü də, fahişəlik təbliğ edənə irad tutduqda və ictimai qınaq olduqda qara-qışqırıq salırlar ki, bəs bədən mənəmdir özüm bilərəm kimə neçəyə satıram. Bəli, özün bilərsən, buna görə bizdə kimisə cəzalandırmırlar. Sadəcə bunun əxlaqsızlığı olduğunu deyirlər və haqlıdırlar da. Hər şey öz adı çağırılmalıdır. Fahişəlik etmək qadağan deyil, fahişəliyin təbliği yolverilməzdir və sən qələt edərsən bunu etdiyin yerdə. Bura sənə Fransa deyil. Bura Azərbaycanıdır!

Azad seks təbliğatı aparınlar, ailə həyatında ciddi problemləri olanlardır. Harda bir boşanmış qadın var, ya da arvadbaz kişi var- gəlib televiziya, radioda, mətbuatda ictimai və fərdi əxlaq sahəsində "maarifləndirici" fəaliyyət göstərir.

Ümumiyyətlə, ölkədə qadın alverinin, narkotikanın, digər zərərli və təhlükəli halların təbliği qadağandır, onda fahişəliyin təbliği də qanunla QADAĞAN olunmalıdır. Mətbuat Şurası, Milli Teleradio Şurası, hüquq-mühafizə orqanları mediada mənəvi dəyərlərə təcavüzə qarşı ciddi tədbirlər görməlidir. Bunu qəti şəkildə tələb edərim. Çünki bu, bir milli təhlükəsizlik məsələsidir. Necəmi?

Həç kəsə sirr deyil ki, MKİ (CİA) şefi Allen Dallesin SSRİ-yə qarşı "MƏHVETMƏ" planına bənzər doktrinalar hələ tam mənəvi deqradasiyaya uğramamış cəmiyyətlərə, o cümlədən Azərbaycana tətbiq edilir. Əxlaqsızlığın təbliği xüsusi mərkəzlər tərəfindən peşəkarcasına təşkil və idarə olunur. Dallesin planından mövzu muza birbaşa aidiyyəti olan bəzi detallara nəzər salmaq. "...Biz bütün gücümüzü insanların AXMAQLAŞDIRILMASI və səfeh yerinə qoyulmasına yönəldəcəyik!

İnsan beynində XAOS yaradaraq, onların dəyərlərini saxtalarıyla dəyişəcəyik və onları bu SAXTA DƏYƏRLƏRƏ inanmağa məcbur edəcəyik. Necə? Biz orada öz həmfikirliyimizi, müttəfiqlərimizi tapacağıq. Məsələn, incəsənət və ədəbiyyatdan təcridən onun sosial mahiyyətini çıxaraçağıq... Ədəbiyyat, teatr, kino ƏN ALÇAQ İNSANİ HİSSLƏRİ təsvir və mədh edəcək.

Biz insanların şüuruna SEKS, ZORAKILIQ, SADIZM, SATQINLIQ kultunu, bir sözlə hər cür ƏXLAQSIZLIĞI yeridən və yayan adamları dəstəkləyəcəyik...

ÇOX AZ ADAM NƏ BAŞ VERDİYİNİ BAŞA DÜŞƏCƏK. Lakin biz onları köməksiz vəziyyətə salacaq, gülüş obyektinə çevirəcəyik, onları şərleməyin və cəmiyyətin tör-töküntüsü adlandırmağın yolunu tapacağıq. Xalq əxlaqının əsaslarını təhrif edərək məhv edəcəyik.

...Biz bu yolla nəslin nəslin ardınca sarsıdacağıq. İnsanların üzərində UŞAQ, YENİYETMƏ yaşlarından işləyəcəyik, əsas stavkanı isə həmişə GƏNCLƏRƏ edəcəyik- onları mənəviyyatca korlayacaq, onlardan HƏYASIZ, HEYVƏRƏ VƏ KOSMOPOLİTLƏR düzəldəcəyik. Biz bunu bax belə edəcəyik!"

Məncə əlavə şərhə ehtiyac yoxdur...

Zəngəzur Türk dünyasını birləşdirən rol oynayacaq

Moskva-Baku platformasında İna Li-sovskayanın təqdimatında yayımlanan "Moskva-Baku bu gün" analitik verilişində regionumuzda gedən proseslərə bağlı maraqlı məsələlərə toxunub. Verilişi yazı və video formasında oxucularımıza təqdim edirik.

Qanlı cinayətləri unutmayaq ...

31 mart Azərbaycanda azərbaycanlıların soyqırımı qurbanlarını xatırlayırlar. 1998-ci ildə Prezident Heydər Əliyev 31 Mart 1918-ci ildə azərbaycanlıların kütləvi şəhərdə öldürülməsi tarixini Azərbaycanlıların Soyqırımı Günü elan edilməsi haqda bir sərəncam imzalayıb. Sənəddə Şimali Azərbaycanın Rusiyaya birləşdirilməsindən sonra ermənilərin Azərbaycan ərazilərinə köçürülməsinə, azərbaycanlılara qarşı soyqırımı siyasətinə tarixi və siyasi qiymət verilib.

Xatırladaq ki, bugünkü tarixin həsr olunduğu hadisələr 1918-ci ilin martında Bakıda və Bakı quberniyasında baş verib. Minlərlə qurbana səbəb olan kütləvi millətlərə qarşı qırğınlar yaşanmışdır. Müasir Azərbaycan tarixində bu hadisələr erməni millətçiləri tərəfindən Azərbaycan xalqının soyqırımı kimi qəbul edilir. Beləliklə, 1918-ci il martın 31-dən aprelin 2-dək silahlı daşnak dəstələri tərəfindən minlərlə azərbaycanlı öldürüldü, evlər, məscidlər yandırıldı və əhalinin əmlakı talan edildi. Təkcə Bakıda qadınlar, uşaqlar və qocalar da daxil olmaqla təxminən 11.000 mülki vətəndaşına qətlə yetirildi.

Martın 31-də Şamaxı bölgəsində 16 mindən çox, Quba kəndlərində 2 mindən çox günahsız azərbaycanlı öldürüldü. Zəngəzur, Naxçıvan, Lənkəran, Muğan və Qarabağda yüzlərlə kənd daşnaklar tərəfindən yandırıldı.

31 martda Azərbaycanda və dünyanın bir çox ölkəsində 1918-ci ilin martında azərbaycanlıların qırğınlarının qurbanlarının anım gününə həsr olunmuş tədbirlər keçirilir. Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva İntaşram səhifəsində dərin kədərləndiyini və bu cür tədbirlərin heç vaxt unudulmayacağını qeyd etdiyi bir müraciət yayımlayıb.

Sitat: "Bu gün Azərbaycanlıların Soyqırımı Günüdür. 1918-ci ilin martında törədilmiş vəhşiliklər bütün insanlığa və insanlığa qarşı qanlı bir cinayətdir. Və neçə il keçsə də, etnik təmizlənmənin acısını, terror və soyqırım aktlarını, Azərbaycan xalqının məruz qaldığı amansız repressiyaları heç vaxt unutmayacağıq. Dərin bir kədər hissi ilə faciə günahsız qurbanlarının parlaq xatirəsini ehtiramla yad edirik, Uca Allahdan bütün şəhidlərimizin ruhuna dincəlməsini diləyirik"

Hərtərəfli dəstək çağırışı

İlham Əliyev: "Müharibə bitdi və tarixə çevrildi. Yeni imkanlar meydana çıxdı. Bunların arasında düşünürəm ki, ən başlıcası nəqliyyat imkanlarıdır"

Türkiyə prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan, müqəddəs Ramazan ayından dərhal sonra Şuşanı ziyarət etməyi planlaşdırdığını açıqladı. Bu barədə o, dünən Türkdilli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının videokonfrans formatında keçirilən qeyri-rəsmi zirvəsində elan edib. Türkiyə lideri çıxışı zamanı samitdə iştirak edən ölkələri Qarabağ ərazilərinin və mədəni dəyərlərinin bərpasında Azərbaycana hərtərəfli dəstək verməyə çağırırdı.

Sitat: "Türkdilli ölkələrin Qarabağdakı türk abidələrinin qorunması və dirçəldilməsində Azərbaycana dəstək verməyə davam etmələri vacibdir. Ümid edirik ki, tezliklə, Ramazan bayramından sonra Şuşanı ziyarət edəcəyik, bu da bizim üçün başqa bir bayram olacaq"

Ərdoğan, Türkdilli ölkələrin Azərbaycanın Dağlıq Qarabağın mədəni imicini bərpa etmək səylərini dəstəkləmələrini vurğuladı. Türk liderin sözlərinə görə, bölgədəki

Prezident hazırda Zəngəzur dəhlizi ilə bağlı fəal iş aparıldığını söylədi.

Sitat: "Artıq qədim Azərbaycan diyarı Zəngəzur Türk dünyasını birləşdirən rol oynayacaq. Zəngəzurdan keçən nəqliyyat, rabitə, infrastruktur layihələri bütün Türk dünyasını birləşdirəcək və Ermənistan da daxil olmaqla digər ölkələr üçün əlavə imkanlar yaradacağandır"

Dövlət başçısı qeyd edib ki, hazırda Ermənistanın Rusiya ilə dəmir yolu əlaqəsi yoxdur. "Bu əlaqə Azərbaycan ərazisindən keçirilə bilər. Ermənistanın da qonşu İrəqlə dəmir yolu əlaqəsi yoxdur. Naxçıvan vasitəsilə bu əlaqə də təmin edilə bilər".

Əliyev, eyni zamanda, Azərbaycanın Naxçıvan Muxtar Respublikası vasitəsilə Türkiyə ilə, Orta Asiya ilə Avropa ilə əlaqə quracağını vurğuladı. "Yeni, yeni nəqliyyat dəhlizi yaradılır. Azərbaycan artıq bu işə bir başlanğıc verib.

dəki ziyarətçilərə və memarlıq abidələrinə ciddi ziyan dəydiyindən, kilsələr və 63 məscid dağıldığından bu ən vacib vəzifədir.

Sitat: "44 günlük müharibə nəticəsində Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan 30 illik işğala son verdi. Qarabağ yenidən Azərbaycana qovuşdu. Bütün məcburi köçkünlərin torpaqlarına tezliklə qayıtmasını diləyirəm"

Türkiyə Prezidenti həmçinin İlham Əliyevi bu iyun ayında Antalyada keçiriləcək diplomatik foruma dəvət etdi. Ərdoğan forumun global və regional mövzularda səmimi və hərtərəfli fikir mübadiləsini asanlaşdıracağını qeyd etdi.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev də Türkdilli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasına qatılan ölkələrin liderlərinin zirvəsində çıxış etdi. Əliyev çıxışında vurğuladı ki, Qarabağda müharibə bitdikdən sonra yeni imkanlar arasında ən vacib olanı nəqliyyatdır.

Sitat: "Müharibə bitdi və tarixə çevrildi. Yeni imkanlar meydana çıxdı. Bunların arasında düşünürəm ki, ən başlıcası nəqliyyat imkanlarıdır"

Əminəm ki, tərəfdaş ölkələr də bu imkanlardan yararlanacaqlar"- Prezident dedi.

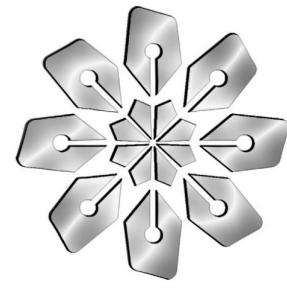
Xatırladaq ki, bu gün Qazaxıstanın təşəbbüsü ilə toplanan Türkdilli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının (Türk Şurası) qeyri-rəsmi sammitinin iştirakçıları qeyri-rəsmi onlayn görüş keçiriblər. Tədbirdə Qazaxıstanın ilk prezidenti Nursultan Nazarbayev, Özbəkistan və Qırğızıstanın, həmçinin Türkmənistanın liderləri iştirak edir. Şura üzvləri ticarət-iqtisadi, mədəni və humanitar sahələrdə əməkdaşlığın daha da inkişaf etdirilməsi məsələlərini müzakirə etdilər.

Sülhməramlılar üçün yeni şəhərcik

Dünən məlum oldu ki, Qarabağdakı rus sülhməramlıları üçün daha bir blok-modul şəhərciyi tikilib. Bu barədə Rusiya Federasiyası Müdafiə Nazirliyi məlumat verib. Burada 250 sülhməramlı yerləşdiriləcək. Rusiya Federasiyası Müdafiə nazirinin müavini, ordu generalı Dmitri Bulqakov qəsəbənin açılış mərasimində iştirak etdi.

istismara veriləcəyini və sülhməramlılar üçün səyyar xəstəxananın aprelin sonunadək istifadəyə veriləcəyini söylədi. Hazırda şəhərlərin tikintisində 589 hərbi inşaatçı və 45 texnika iştirak edir. Bu gün də Azərbaycan tərəfinin istəyi ilə Rusiya sülhməramlıları Suqovuşan - Vank - Kəlbəcər marşrutu ilə 175 ton ağırlığında başqa bir humanitar yük partiyasının çatdırılmasını təmin etdilər.

Eyni zamanda, ərazilərin minalardan təmizlənməsi işləri davam etdirilir. Bu günə qədər azad edilmiş ərazilərin demək olar ki, 4 milyon kvadrat metr ərazisi minalardan təmizləndi. Bu ərazilərdə 2 mindən çox tank əleyhinə və 4 mindən çox piyada əleyhinə mina aşkar edilərək təmizləndi. Bu barədə Ərazilərinin Minalardan Təmizlənməsi Agentliyi məlumat verib. Hazırda rabitə xətlərinin keçdiyi ərazilər minalardan təmizləndi. Eyni zamanda mütəxəssislər bir daha əhalini minalardan tamamilə təmizlənməyə qədər azad edilmiş ərazilərə getməmələri barədə bir daha ciddi şəkildə xəbərdarlıq edirlər.

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi

Yazı Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə "Ermənistan-Azərbaycan, ərazilərin işğaldan azad olunması haqqında həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

Şəxsən yerinə yetirilən işin keyfiyyətini yoxladı. Blok-modul şəhərciyin ən qısa müddətdə istifadəyə verildiyi, beləliklə, cəmi 3 ayda Qarabağda 12 oxşar tikili yaradıldığı qeyd edildi.

Bulqakov, həmçinin Qarabağdakı Rusiya sülhməramlı kontingenti üçün bütün səyyar şəhərciklərin aprelin 5-dən gec olmayaraq

Populyarlıq reytingi eynidir

Nikol Paşinyanın "Mənim addımım" bloku hazırda populyarlığına görə Ermənistandakı digər siyasi qüvvələri qabaqlayır. Bunu Gallup Beynəlxalq Assosiasiyası tərəfindən 26-29 mart tarixləri arasında aparılmış telefon sorğusunun məlumatları sübut edir. Sorğuda 801 respondent iştirak etmişdir.

Tədqiqatın nəticələri çərşənbə günü keçirilən mətbuat konfransında Gallup Beynəlxalq Assosiasiyasının Ermənistandakı nümayəndəliyinin direktoru Aram Navasardyan tərəfindən təqdim edildi.

Siyasi və ictimai xadimlərə münasibətlərini 1-dən 5-ə qədər (artan qaydada) qiymətləndirmək təklif olunduqda respondentlər belə cavab verdi.

-Ermənistan Ombudsmanı Arman Tatoyan - 3,7 bal.

-Baş nazir Nikol Paşinyan - 2,7 bal

-Prezident Armen Sarkisyan - 2,4 bal

-Keçmiş prezident Robert Koçaryan - 2,1 bal

-PAP rəhbəri Qaqik Tsarukyan - 2,1 bal

-"Maariflənmiş Ermənistan"ın rəhbəri Edmond Marukyan - 1,9 bal

-Üçüncü prezident Serj Sarkisyan - 1,6 bal

-ARF təmsilçisi İşxan Saqatelian - 1,5 bal

-Vətənin Qurtuluşu Hərəkatının lideri Vazgen Manukyan - 1,5 bal

-Vətən partiyasının rəhbəri Artur Vanetsyan - 1,4 bal.

Respondentlərin 35,5 %-i hakimiyyət orqanlarının ədalətli və şəffaf seçkilər keçirəcəyinə əmindir. 3,4 % "tezliklə deyil" versiyasına meyllidir. "Birmənalı olaraq yox" fikrini dəstəkləyənlər 29,7 %-dir.

41,2 %-i seçkilərdə iştirak etmək niyyətindədir. 15,9 % qarşıdakı seçkiləri mütləq boykot edəcək. "Gələcək bazar günü seçkilər olsa kimə səs verərdiniz?" sualına 31,7 % səs çoxluğu Paşinyanın blokunun "Mənim addımım"ın adını çəkib. Respondentlərin 24,6 %-i heç kimə səs vermək istəmir.

Əvvəlki anketlə müqayisə etsək, "Mənim Addımım" blokunun reytingi bir az - 1,4 % düşüb. Qalan qüvvələr reytinglərini eyni səviyyədə saxlayıblar.

Tərcümə - Elçin Bayramlı

Qəzet 1991-ci il
yanvarın 11-dən çıxır

2 aprel

QARABAĞ AZƏRBAYCANDIR!

Yoahim Löv "Acınacaqlı məğlubiyyətdir"

Futbol üzrə Almaniya millisinin baş məşqçisi Yoahim Löv DÇ-2022-nin seçmə mərhələsinin 3-cü turunda Şimali Makedoniyaya (1: 2) məğlubiyyəti şərh edib.

"Bild" nəşri xəbər verir ki, Löv məğlubiyyətin bir neçə səbəbi olduğunu vurğulayıb: "Bu, böyük bir məyusluqdur. Yorğun görünürdük. Səhv etdik, topu yavaş-yavaş irəlilətdirdik. Hücumda tez-tez topu itirirdik və müdafiə kifayət qədər güclü deyildi. Acınacaqlıdır. Yavaş oynadıq, çox pis ötürmə etdik. Top itkisi və zəif mövqe oyunu səbəbindən əks-hücum təşkil edə bilmədik. Qolların reallaşması vacib bir mövzudur, amma burada sehri bir düstur yoxdur. Son matçlarda şansları qaçırdıq, hətta bu gün də qətiyyətsiz idik".

Qamburger bişirmək taktikalarını bilirsinizsə, evdə restoranda yediyiniz qamburgerdən daha ləzzətli bir şey əldə edə bilərsiniz. Evdə burger hazırlamağın ən böyük sirri köftədir. Hazır almaq əvəzinə, özünüz etsəniz bu, qamburgerə ləzzət qatacaq. Ən vacib məsələ köftəni manqalda və ya tavada bişirmədən əvvəl etin otaq istiliyinə gəlməsini gözləməkdir. SİA-nın dünya mətbuatına istinadən verdiyi məlumatlara görə, hazır köftə almaqla vaxtınıza qənaət etsəniz də, əslində bu hamburgerin ləzzətini pozan ən vacib amillərdən biridir. Köftəni hazırlayarkən çox yağlı və ya yağsız ətə üstünlük vermək də səhvdir. Çəkilməmiş ətin yağlılığı 30 faiz olmalı və yaxşı yoğrulmalıdır. Bir çox insan çəkilməmiş ət saxlamaq üçün yumurta və ya çörək qırıntılarından istifadə edir. Bu da yanlışdır.

Qamburger bişirərkən edilən ən böyük səhvlər bəlli oldu

nən kotlet bişdikdə kiçik görünür.

Qamburger köftələrini bişirərkən üzərinə basmayın. Köftəyə basmaq, tərkibindəki maddələrin su buraxması deməkdir. Ət qədər istifadə olunan çörəkdə böyük əhəmiyyətə malikdir.

Yumşaq və qabıqlı çörək ən yaxşı seçimdir. Çörəyin tərkib hissələrini birləşdirərkən edilən

səhvlərdən biri də köftələri bir-başına çörəyin üzərinə qoymaqdır. Əvvəlcə kahi, daha sonra köftə qoyulmalıdır.

Qamburger edərkən ona istədiyiniz hər şeyi əlavə etmək də edilən səhvlərdən biridir. Bu zaman o qamburger yox, qarışıq kumpir olacaq.

Köftə-

yə ədviyyat qatmaqdan çəkinməməlisiniz. İstədiyiniz qədər bol ədviyyat qoyun. Xörək düzü əvəzinə daş duz istifadə edin ki, daha ləzzətli olsun. Ətə şəkil verərkən lazım olan ən vacib məqam bişdikdə həcmi itirməsidir. Bu səbəblə çiy halda normal ölçülü görü-

Ayşən Sadıxzadə

Haalandın atası "Barselona" nümayəndələri ilə görüşüb

Almaniyanın Dortmund "Borussia"sının futbolçusu Erlinq Haalandın atası Old-Inq və meneceri Mino Rayola "Barselona" nümayəndələri ilə görüşüb. Bu barədə "Sport" nəşri məlumat yayıb. Xəbərdə dünyanın səhər klub prezidenti Joan Laportanın sürücüsünün Rayola və Old-Inq Bar-selonada görüşə apardığı bildirilib. Məlumatda o da qeyd olunub ki, bu görüş "Barselona"nın 20 yaşlı hücumçunun transferində 1 addım öne keçirə bilər.

Qeyd edək ki, Haalandı heyətinə qatmaq üçün "Real", "Mançester Siti" kimi klublar da mübarizə aparır. Meneceri Rayola isə oyunçunun gələcəyi üçün "Borussia" rəhbərliyi ilə danışıqlar apardıklarını söyləmişdi.

ELAN

Azərbaycan Respublikasının Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin Şamaxı rayon şöbəsi tərəfindən Abbasov Elşən Ləyaqət oğlunun adına verilmiş 6102196 nömrəli Hərbi bilet itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Baş redaktor:

Bəhrüz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

**Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov**

İlan zəhəri hansı xəstəliyə dərmandır?

İlan kimi zəhərli heyvanlar dişlədikdə insanlar üçün ölümcül bir təhlükə yaratsa da, bu heyvanların zəhərindən bir çox xəstəliyə qarşı dərman istehsal etmək də mümkündür. Bəs bu dərmanlar necə istehsal olunur?

SİA-nın xarici mənbəyə istinadən verdiyi məlumata əsasən, Belçikanın Liege şəhərindəki araşdırma mərkəzi, dünyadan gətirilən zəhərli heyvanları toplayır və istehsal etdikləri zəhərlərdən nümunələr götürür. Toplanan nümunələr bir sıra testlərdə istifadə olunur. Bu şəkildə şəkərli diabet, ürək xəstəlikləri, allergiya və hətta piylənməyə qarşı müalicə üsullarının tapılması hədəflənir. ALPHA Biotoksin şirkətinin baş direktoru Rudy Fourmy, Mərkəzi Amerikadan gətirilən bir kərtənkələdən zəhər çıxararkən, bu heyvanın zəhərinə yaxın bir növ diabet xəstəliyini müalicə etmək üçün bir dərman hazırladığını söyləyib.

Çox güclü zəhərlərin

daha böyük potensialı var

Belçikanın cənubundakı bu maraqlı fermada təxminən 200 növ zəhərli heyvan var. Tədqiqatda istifadə olunan heyvanlara burada diqqətlə qulluq olunur. Əvvəllər antidot hazırlamaq üçün istifadə olunan heyvanlar indi fərqli bir funksiya qazanırlar.

Rudy Fourmy şirkətlərinin funksiyasını belə izah edir: "Əvvəlcə zəhərlərdəki maddələri təyin etməyə çalışırıq, sonra şəfa effektini tapmağa çalışırıq." çox güclü və güclü zəhərlərin dərmanlarının böyük bir potensiala sahib olduğunu vurğulayır. Avropa tədqiqat layihəsində iştirak edən elm adamları 203 heyvan növündən zəhərləri müəyyənləşdirmək üçün çox inkişaf etmiş bir metoddan istifadə edirlər. Bu tədqiqatlar zamanı 4000-dən çox yeni mini protein növü tapılıb. Müxtəlif növ zəhərlər müəyyənləşdirildikdən və ayrıldıqdan sonra çox mürəkkəb bir bioloji və sintetik prosesə məruz qalırlar.

CEA Saclay Company-dəki

K i m - yaçı Gilles Mourier, şəxsiyyəti müəyyənləşdirmə müddətindən sonra etdiklərini belə izah edir: " Bu prosesin sonunda bir qatran əldə edirik. Əldə etdiyimiz bu sintetik material üzərində son prosesi aparırıq və test üçün hazır vəziyyətə gətiririk. "

Dərman 15 ildə hazırlanır

Alınan zəhərli maddələr sistemdə seçilmiş molekulyar hədəflərlə birlikdə ekranda əks olunur. Tədqiqatçılar indi bəzi xəstəlikləri müalicə etmək üçün

heyvan zəhərindən istifadə etmək mümkün olacağını deyirlər. CEA Saclay şirkətinin bir farmakoloqu Nicolas Gilles, diabet və obeziteyə diqqət etdiklərini və bu xəstəliklər üçün yeni dərmanlar hazırlamaq istediklərini söylədi. Nicolas Gilles tədqiqatların gedişatını belə izah edir: " Keşf və zəhərin müəyyənləşdirilməsi mərhələsi 2-3 il çəkir. Digər tərəfdən yeni dərmanların hazırlanması, sınaqdan keçirilməsi və sertifikatlaşdırılması prosesi, ticari satışa hazır olmaq üçün 10-15 il çəkir. "

Sağlamlıqdakı bu yaxşılaşmalarla yanaşı, tədqiqatçılar əvvəllər insanların qorxdığı bu zəhərli heyvanların dünyagörüşünün dəyişəcəyini düşünürlər. Digər tərəfdən, Rudy Fourmy bu qiymətləndirilməmiş məsələyə işarə edir: " Bu heyvanların ek-səriyyəti təhlükə altındadır. Bu heyvanların insan sağlamlığı üçün faydalı ola biləcəyini göstərə bilsək, onları daha yaxşı qoruya bilərik. Bu vəziyyət insan sağlamlığının inkişafına kömək edir. "

Qönçə Quliyeva

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Səs" in komputer mərkəzində yayılır, səhifələnilir. "Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur. Qəzetdə AzarTAc, SİA informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet bazar və bazar ertəsindən başqa hər gün nəşr olunur. Tiraj: 4600

Ünvanımız: Bakı şəhəri, Üzeyir Hacıbəyov küçəsi, 66.
Şəhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62